

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/26

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 1. travnja 2026.

P.Z.E. br. 285

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 1. travnja 2026. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/60
URBROJ: 50301-04/36-26-11

Zagreb, 1. travnja 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

2
PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH
U JAVNO DJELOVANJE

Zagreb, travanj 2026.

PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu: Ustav).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Republici Hrvatskoj Ustavom je zajamčena sloboda mišljenja i izražavanja misli. Sloboda izražavanja misli obuhvaća osobito slobodu tiska i drugih sredstava priopćavanja, slobodu govora i javnog nastupa i slobodno osnivanje svih ustanova javnog priopćavanja. Zabranjena je cenzura. Novinari imaju pravo na slobodu izvještavanja i pristupa informaciji. Jamči se pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Ograničenja prava na pristup informacijama moraju biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu, a propisuju se zakonom. Također, zajamčeno je pravo na ispravak svakomu komu je javnom viješću povrijeđeno Ustavom i zakonom utvrđeno pravo (članak 38. Ustava).

Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) predviđeno je, među ostalim, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na slobodu izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija, pravo na slobodu okupljanja i udruživanja te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje.

Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje i članku 10. Europske konvencije o ljudskim pravima, uključuje slobodu mišljenja te primanja i širenja informacija i ideja bez miješanja tijela javne vlasti i bez obzira na granice.

Kako bi se odgovorilo na problem sve većeg broja strateških tužbi usmjerenih protiv javnog djelovanja („SLAPP-ovi“) koje se odnose na novinare, nevladine organizacije, znanstvenike i civilno društvo, u Europskoj uniji donesena je Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja“) (SL L 2024/1069, 16.4.2024., u daljnjem tekstu: Direktiva 2024/1069).

SLAPP-ovi često uključuju neravnotežu moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Iako neravnoteža moći nije neophodan element u takvim predmetima, ako postoji, znatno povećava štetne i odvrćajuće učinke sudskih postupaka protiv javnog djelovanja.

Sudski postupci protiv javnog djelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje te mogu iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o određenom pitanju od javnog interesa

mogle bi se objaviti s odgodom ili bi objava takvih informacija mogla biti u potpunosti spriječena. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu imati odvrćajući učinak na fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvrćajući učinak u pogledu njihova rada te doprinijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini.

Predloženim zakonom u nacionalni sustav prenose se obveze iz Direktive 2024/1069 kojima je svrha ukloniti prepreke neometanom odvijanju građanskih postupaka i pritom pružiti zaštitu fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa, među ostalim i novinarima, izdavačima, medijskim organizacijama, zviždačima i borcima za ljudska prava, kao i organizacijama civilnog društva, nevladinim organizacijama, sindikatima, umjetnicima, istraživačima i članovima akademske zajednice, od sudskih postupaka koji se protiv njih pokreću kako bi ih odvratili od javnog djelovanja.

Predloženim zakonom zaštita fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa u velikoj je mjeri proširena u odnosu na obveze iz Direktive 2024/1069 jer se istom zaštita jamči samo u građanskim ili trgovačkim pravnim zahtjevima ili sudskim postupcima s prekograničnim implikacijama, dok se predloženim zakonom pruža zaštita u svim slučajevima bez obzira na postojanje ili izostanak prekograničnog elementa.

Pravo na slobodu izražavanja temeljno je pravo koje se mora ostvarivati uz osjećaj dužnosti i odgovornosti, uzimajući u obzir temeljno pravo osoba na dobivanje nepristranih informacija i poštujući temeljno pravo na zaštitu vlastitog ugleda, zaštitu osobnih podataka i privatnosti. U slučaju sukoba između tih prava sve strane moraju imati pristup sudovima uz poštovanje načela poštenog suđenja. U tu svrhu, potrebno je sudu pred kojim je pokrenut postupak ostaviti diskrecijsko pravo da razmotri je li primjena relevantnih zaštitnih mjera primjerena u konkretnom slučaju. Prilikom ostvarivanja takvog diskrecijskog prava sud ne treba primjenjivati zaštitne mjere, primjerice ako se javno djelovanje ne provodi u dobroj vjeri, kao što su slučajevi u kojima je tuženik javnim djelovanjem širio dezinformacije ili izmišljao optužbe kako bi naštetio ugledu tužitelja.

Predloženim zakonom uspostavljaju se postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak, a koja uključuju:

- osiguranje procijenjenih troškova postupka
- rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva
- naknada troškova postupka
- novčane kazne i druge sankcije

te se propisuje da će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima.

Kao jedinstvena kontaktna točka za pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore određena je Pravosudna akademija.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu predloženog zakona osigurana su u okviru redovnog poslovanja pravosudnih tijela te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuju se zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutih protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje.

(2) Ovaj Zakon primjenjuje se i na sudske postupke iz stavka 1. ovoga članka s prekograničnim implikacijama.

(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na porezne, carinske, upravne stvari ni na odgovornost države za djelovanje ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti, na kaznene stvari ili arbitražu i njime se ne dovodi u pitanje kazneno procesno pravo.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

Ovim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenosi se Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L 2024/1069, 16.4.2024.).

Bilateralne i multilateralne konvencije i sporazumi

Članak 3.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na bilateralne i multilateralne konvencije i sporazume između treće zemlje i Republike Hrvatske, odnosno Europske unije sklopljene prije 6. svibnja 2024.

Pojmovi

Članak 4.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *javno djelovanje* znači davanje bilo koje izjave ili obavljanje bilo koje aktivnosti fizičke ili pravne osobe pri ostvarivanju prava na slobodu izražavanja i informiranja, slobodu umjetnosti i znanosti ili slobodu okupljanja i udruživanja te bilo koje pripreme, potporne ili pomoćne aktivnosti izravno povezane s time, a koje se odnose na pitanje od javnog interesa

2. *pitanje od javnog interesa* znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost za njega može imati pravni interes u područjima kao što su:
 - a) temeljna prava, javno zdravlje, sigurnost, okoliš ili klima
 - b) aktivnosti fizičke ili pravne osobe koja je javna ličnost u javnom ili privatnom sektoru
 - c) pitanja koja razmatra zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili pitanja koja se razmatraju u okviru bilo kojeg drugog službenog postupka
 - d) optužbe o korupciji, prijevarama ili o bilo kojem drugom kaznenom djelu ili o prekršajima u vezi s time
 - e) aktivnosti čiji je cilj zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, uključujući zaštitu demokratskih procesa od neopravdanog uplitanja, osobito borbom protiv dezinformacija

3. *zlomamjerni sudski postupci protiv javnog djelovanja* su sudski postupci koji nisu pokrenuti radi stvarnog isticanja ili ostvarivanja prava, nego čija je glavna svrha sprječavanje, ograničavanje ili sankcioniranje javnog djelovanja, pri čemu se često iskorištava neravnoteža moći između stranaka i kojima se nastoje ostvariti neosnovane tužbe. Naznake takve svrhe uključuju na primjer sljedeće:
 - a) ako tužitelj pokušava iskoristiti neravnotežu moći, kao što je njegova financijska prednost, politički ili društveni utjecaj ili pokušava vršiti pritisak na tuženika
 - b) nerazmjerna, prekomjerna ili nerazumna priroda tužbenog zahtjeva ili njegova dijela, uključujući prekomjernu vrijednost spora
 - c) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili s njim povezani subjekti
 - d) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje od strane tužitelja ili njegovih zastupnika, prije ili tijekom sudskog postupka, kao i slično ponašanje tužitelja u sličnim ili paralelnim predmetima
 - e) zloupotreba postupovnih taktika, kao što su odgađanje postupka, prijekovno ili zlomamjerno biranje najpovoljnije nadležnosti ili odustajanje od tužbe, u zloj vjeri, u kasnijoj fazi postupka

4. *fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje* su, među ostalima, novinari, izdavači, medijske organizacije, prijavitelji nepravilnosti, borci za ljudska prava kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, sindikati, umjetnici, istraživači i članovi akademske zajednice

5. *predmet s prekograničnim implikacijama* je predmet u kojem jedna od stranaka postupka nema prebivalište odnosno boravište ili sjedište u istoj državi kao i sud pred kojim je postupak pokrenut odnosno ako se svi ostali elementi relevantni za predmet ne nalaze samo u državi suda pred kojim je pokrenut postupak, pri čemu se prebivalište odnosno boravište ili sjedište stranaka postupka utvrđuje u skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinaka)

6. *strane sudske odluke* su odluke država koje nisu države članice Europske unije.

*Primjena odredbi pravila parničnoga postupka***Članak 5.**

Na pitanja postupka koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.

*Rodna neutralnost***Članak 6.**

Izrazi u ovom Zakonu koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. ZAŠTITNE MJERE*Postupovna jamstva***Članak 7.**

(1) Postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak su:

- a) osiguranje procijenjenih troškova postupka
- b) rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva
- c) naknada troškova postupka
- d) novčane kazne i druge sankcije.

(2) Sud će uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima iz stavka 1. ovoga članka.

*Sudjelovanje trećih osoba***Članak 8.**

(1) U zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja može se kao umješač na strani osoba uključenih u javno djelovanje pridružiti pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove, udruge ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, a imaju pravni interes.

(2) Sud će dopustiti sudjelovanje umješača iz stavka 1. ovoga članka samo uz pristanak osoba uključenih u javno djelovanje.

*Osiguranje procijenjenih troškova postupka***Članak 9.**

(1) Sud može na obrazloženi zahtjev fizičke ili pravne osobe protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja naložiti tužitelju da položi osiguranje procijenjenih troškova postupka koje bi morao nadoknaditi u slučaju da ne uspije s tužbom.

(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka postaviti u odgovoru na tužbu.

(3) Ako postoje elementi koji upućuju na to da je postupak zlonamjerman, u rješenju kojim se usvaja zahtjev za osiguranje procijenjenih troškova postupka sud određuje novčani iznos osiguranja i rok od osam dana u kojem se osiguranje mora dati te upozorava tužitelja na posljedice koje zakon predviđa, ako ne bude dokazano da je osiguranje dano u određenom roku.

(4) Pri odlučivanju o osiguranju procijenjenih troškova postupka sud će uzeti u obzir da iznos koji je tužitelj dužan položiti kao osiguranje procijenjenih troškova postupka ne ograničava tužiteljevo pravo na pristup sudu.

(5) Ako tužitelj ne uplati osiguranje procijenjenih troškova postupka u roku od osam dana, smatrat će se da je povukao tužbu.

Rano odbijanje tužbenog zahtjeva

Članak 10.

(1) Ako tuženik prigovori da se protiv njega vodi zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud je dužan najprije odlučiti o tom prigovoru na temelju uspjeha dokazivanja u pogledu osnovne zahtjeva.

(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi prigovor iz stavka 1. ovoga članka s dokazima na kojima temelji prigovor iznijeti u odgovoru na tužbu.

(3) Teret dokaza osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji je dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on očito neosnovan.

(4) Tužitelj se može u roku od osam dana od dana dostave odgovora na tužbu, u podnesku predanom sudu, očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(5) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjerman sudski postupak može se u roku od osam dana od dana dostave podneska iz stavka 4. ovoga članka očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje ranije iznesene prigovore i zahtjeve te predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(6) Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.

(7) Sud će po prigovoru iz stavka 1. ovoga članka odbiti tužbeni zahtjev ako tužitelj nije dokazao da njegov zahtjev nije očito neosnovan.

*Naknada troškova postupka***Članak 11.**

Tužitelj koji u cijelosti izgubi parnicu ili uspije u manjem dijelu, dužan je fizičkoj ili pravnoj osobi protiv koje se vodio zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja i njezinu umješaću naknaditi sve troškove postupka izazvane vođenjem postupka uključujući i nagradu odvjetniku prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, uzimajući u obzir i troškove koje nisu bili potrebni za vođenje parnice, ali ih odvjetnik ima pravo naplatiti od stranke prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, osim ako su ti troškovi prekomjerni.

*Novčane kazne i druge sankcije***Članak 12.**

(1) Kada se utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud će izreći tužitelju pravnoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 20 % vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 20.000 eura, odnosno tužitelju fizičkoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 10 % vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 5.000 eura.

(2) Naplaćena novčana kazna uplaćuje se na račun prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.

(3) Rješenje o novčanoj kazni iz stavka 1. ovoga članka neće se provesti do pravomoćnosti odluke kojom je odlučeno u glavnom zahtjevu.

(4) Sud može novčanu kaznu iz stavka 1. ovoga članka izreći i zastupniku tužitelja ako je on odgovoran za vođenje zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog djelovanja.

(5) Sud može na prijedlog tuženika, a na trošak tužitelja, odrediti objavu presude u medijima, ako utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja.

*Odbijanje priznanja i ovrha stranih sudskih odluka***Članak 13.**

Odbit će se priznanje i ovrha stranih sudskih odluka protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je sudski postupak u toj državi bio očito neosnovan ili zlonamjieran prema pravu Republike Hrvatske.

*Nadležnost suda u Republici Hrvatskoj za postupke u stranoj državi***Članak 14.**

Fizička ili pravna osoba s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj protiv koje je tužitelj s prebivalištem ili sjedištem izvan Europske unije pokrenuo zlonamjerni sudski postupak u stranoj državi, koja nije članica Europske unije, može pred sudovima u Republici Hrvatskoj pokrenuti postupak za naknadu štete i troškove postupka koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom strane države.

III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA

Informiranje i transparentnost

Članak 15.

Pravosudna akademija je jedinstvena kontaktna točka za pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore.

Dostava statističkih podataka

Članak 16.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa svake godine dostavlja Europskoj komisiji dostupne statističke podatke o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.

IV. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 17.

Ovaj Zakon ne primjenjuje se na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 18.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovom odredbom se određuje predmet i područje primjene ovoga Zakona, a Zakon se primjenjuje i na predmete s prekograničnim implikacijama. Zakon se primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutim protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje, odnosno, primjenjuje se u građanskim (civilnim) postupcima dok je isključena primjena u poreznim, carinskim i upravnim stvarima, kao i na odgovornost države za djelovanje ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti, na kaznene stvari ili arbitražu te se ovim Zakonom ne dovodi u pitanje kazneno procesno pravo.

Uz članak 2.

Ovim člankom se konstatira da se ovim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L 2024/1069, 16.4.2024., u daljnjem tekstu: Direktiva 2024/1069).

Uz članak 3.

Odredbe ovoga Zakona ne utječu na bilateralne i multilateralne konvencije i sporazume između treće zemlje i Republike Hrvatske, odnosno Europske unije sklopljene prije 6. svibnja 2024.

Uz članak 4.

Ovom odredbom se uređuje značenje pojmova ovoga Zakona.

Uz članak 5.

Ovom odredbom se u zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja propisuje odgovarajuća podredna primjena Zakona o parničnom postupku.

Uz članak 6.

Ovim člankom se utvrđuje rodna neutralnost izraza koji se koriste ovim Zakonom.

Uz članak 7.

Ovim člankom se uspostavljaju postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak, a koja uključuju:

- osiguranje procijenjenih troškova postupka
- rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva
- naknada troškova postupka
- novčane kazne i druge sankcije

te se propisuje da će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima.

Uz članak 8.

Ovom odredbom se propisuje mogućnost da se u zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja pridruži kao umješac na strani osoba uključenih u javno djelovanje, pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove, udruge ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, koji/e imaju pravni interes. Sudjelovanje umješaca je dozvoljeno samo uz pristanak osoba uključenih u javno djelovanje.

Uz članak 9.

Ovim člankom se utvrđuje pravo osoba uključenih u javno djelovanje na osiguranje procijenjenih troškova postupka. U skladu s Direktivom 2024/1069, potrebno je pronaći ravnotežu između ove mjere i tužiteljevog prava na pristup pravosuđu. Sud će procjenu napraviti u svakom pojedinom slučaju u skladu sa specifičnim okolnostima na koje će mu ukazati stranke (npr. postoji rizik da tuženik ne dobije povrat troškova ili s obzirom na gospodarsku situaciju stranaka i sl.).

Uz članak 10.

Ovom odredbom se propisuju postupovna pravila u vezi s pravima osoba uključenih u javno djelovanje na rano odbijanje tužbe.

Uz članak 11.

Ovim člankom se propisuje dužnost tužitelja koji je u cijelosti izgubio parnicu (ili uspio u manjem dijelu) nadoknaditi fizičkoj ili pravnoj osobi protiv koje se vodio zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja i njezinu umješaću sve troškove postupka izazvane vođenjem postupka uključujući i nagradu odvjetniku prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, osim ako su ti troškovi prekomjerni.

Uz članak 12.

Ovom odredbom se propisuje obveza novčanog kažnjavanja tužitelja koji je vodio zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja. Novčana kazna se uplaćuje u državni proračun. Svrha predmetne odredbe je sankcioniranje zloupotrebe procesnih prava i načela prava na pristup sudu.

Pojam zastupnika iz odredbe stavka 4. ovoga članka treba tumačiti u skladu s odredbom članka 10. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 96/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/08. - ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. i 146/25.).

Uz članak 13.

Ovim člankom se propisuje kako će se odbiti priznanje i ovrha strane sudske odluke protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je sudski postupak u toj državi bio očito neosnovan ili zlonamjeren temeljem prava Republike Hrvatske.

Uz članak 14.

Ovom odredbom se propisuje nadležnost sudova u Republici Hrvatskoj za naknadu štete i troškove postupka koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom strane države u kojem je tužitelj s prebivalištem ili sjedištem izvan Europske unije pokrenuo zlonamjerni sudski postupak u stranoj državi protiv fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 15.

Ovim člankom se propisuje nadležnost Pravosudne akademije kao jedinstvene kontaktne točka za pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore s obzirom na djelatnost Pravosudne akademije u vidu organiziranja i

provođenja stručnog usavršavanja pravosudnih dužnosnika, vježbenika i savjetnika u pravosudnim tijelima te drugih sudionika u postupcima pred pravosudnim tijelima.

Uz članak 16.

Ovom odredbom se propisuje nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa u vezi s dostavljanjem Europskoj komisiji dostupnih statističkih podataka o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe. Osim toga, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.

Uz članak 17.

Prijelaznom odredbom se propisuje kako se ovaj Zakon ne primjenjuje na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 18.

Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

Prilozi:

- Iskaz o procjeni učinaka propisa
- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicom usporednog prikaza

PRILOG 4.:**OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA****1. OPĆE INFORMACIJE**

1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformnska mjera:	Da/Ne:	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne:	Naziv pravne stečevine: - Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L, 2024/1069, 16.4.2024.)

2. UTVRĐIVANJE PROBLEMA

- 2.1. *U Republici Hrvatskoj Ustavom je zajamčena sloboda mišljenja i izražavanja misli. Sloboda izražavanja misli obuhvaća osobito slobodu tiska i drugih sredstava priopćavanja, slobodu govora i javnog nastupa i slobodno osnivanje svih ustanova javnog priopćavanja. Zabranjena je cenzura. Novinari imaju pravo na slobodu izvještavanja i pristupa informaciji. Jamči se pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Ograničenja prava na pristup informacijama moraju biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu, a propisuju se zakonom. Također, svima je zajamčeno pravo na ispravak svakomu komu je javnom viješću povrijeđeno Ustavom i zakonom utvrđeno pravo (članak 38. Ustava).*
- Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na slobodu izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija, pravo na slobodu okupljanja i udruživanja te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje.*
- Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje i članku 10. Europske konvencije o ljudskim pravima, uključuje slobodu mišljenja te primanja i širenja informacija i ideja bez miješanja tijela javne vlasti i bez obzira na granice.*
- Sudski postupci protiv javnog djelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje te mogu iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o određenom pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili bi objava takvih informacija mogla biti u potpunosti spriječena. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu imati odvrćajući učinak na fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvrćajući učinak u pogledu njihova rada te doprinijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašnja javne rasprave na štetu društva u cjelini.*

2.2.	Izvor podataka:
	<i>Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije</i>
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA
3.1.	Opis posebnog cilja
	<p><i>Sudski postupci protiv javnog djelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje te mogu iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o određenom pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili bi objava takvih informacija mogla biti u potpunosti spriječena. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu imati odvrćajući učinak na fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvrćajući učinak u pogledu njihova rada te doprinijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašnja javne rasprave na štetu društva u cjelini.</i></p> <p><i>Ovim Zakonom je zaštita fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa u velikoj mjeri proširena u odnosu na obaveze iz Direktive 2024/1069 jer se Direktivom zaštita jamči samo u građanskim ili trgovačkim pravnim zahtjevima ili sudskim postupcima s prekograničnim implikacijama dok se Zakonom pruža zaštita u svim slučajevima bez obzira na postojanje ili izostanak prekograničnog elementa. Pravo na slobodu izražavanja temeljno je pravo koje se mora ostvarivati uz osjećaj dužnosti i odgovornosti, uzimajući u obzir temeljno pravo osoba na dobivanje nepristranih informacija i poštujući temeljno pravo na zaštitu vlastitog ugleda, zaštitu osobnih podataka i privatnosti. U slučaju sukoba između tih prava sve strane moraju imati pristup sudovima uz poštovanje načela poštenog suđenja. U tu svrhu potrebno je sudu pred kojim je pokrenut postupak ostaviti diskrecijsko pravo da razmotri je li primjena relevantnih zaštitnih mjera primjerena u konkretnom slučaju. Prilikom ostvarivanja takvog diskrecijskog prava sud ne treba primjenjivati zaštitne mjere, na primjer, ako se javno djelovanje ne provodi u dobroj vjeri, kao što su slučajevi u kojima je tuženik javnim djelovanjem širio dezinformacije ili izmišljao optužbe kako bi naštetio ugledu tužitelja.</i></p>
3.2.	Opis svrhe propisa
	<i>Ovim Zakonom se u naš nacionalni sustav prenose obveze iz Direktive 2024/1069 kojima je svrha ukloniti prepreke neometanom odvijanju građanskih postupaka i pritom pružiti zaštitu fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa, među ostalim i novinarima, izdavačima, medijskim organizacijama, zviždačima i borcima za ljudska prava, kao i organizacijama civilnog društva, nevladinim organizacijama, sindikatima, umjetnicima, istraživačima i članovima akademske zajednice, od sudskih postupaka koji se protiv njih pokreću kako bi ih odvratili od javnog djelovanja..</i>
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	<p><i>Uspostavljanje postupovnih jamstava nije moguće osigurati nenormativnim rješenjem.</i></p> <p><i>Sudski postupci protiv javnog djelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje te mogu iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o određenom pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili bi objava takvih informacija mogla biti u potpunosti spriječena. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu imati odvrćajući učinak na fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvrćajući učinak u pogledu njihova rada te doprinijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašnja javne rasprave na štetu društva u cjelini.</i></p>

3.4.	Izvor podataka:	
		<i>Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije</i>
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj:	
	<p>Ovim Zakonom se uspostavljaju postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak, a koja uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiguranje procijenjenih troškova postupka; - rano odbijanje tužbe; - naknada troškova postupka; - novčane kazne i druge sankcije <p>te se propisuje da će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima.</p>	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	<i>Nisu utvrđeni učinci iz članka 10. Uredbe</i>	<i>Nisu utvrđeni adresati.</i>
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	<i>Nisu utvrđeni učinci iz članka 11. Uredbe</i>	<i>Nisu utvrđeni adresati iz članka 14.</i>
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	<i>Nisu utvrđeni učinci iz članka 12. Uredbe</i>	<i>Nisu utvrđeni adresati iz članka 14.</i>
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	<i>Zakon će imati pozitivne učinke za ostvarenje prava na pravično suđenje.</i>	<i>Građani, poslovni subjekti</i>
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	<i>Nisu utvrđeni učinci na druga područja.</i>	<i>Nisu utvrđeni adresati iz članka 14. Uredbe.</i>
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	<i>Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području gospodarstva.</i>	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	<i>Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području održivog razvoja.</i>	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	<i>Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području socijalne skrbi.</i>	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	<p><i>Sudski postupci protiv javnog djelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje te mogu iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o određenom pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili bi objava takvih informacija mogla biti u potpunosti spriječena. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu imati odvrćajući učinak na fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvrćajući učinak u pogledu njihova rada te doprinijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašjenja javne rasprave na štetu društva u cjelini. Ovim Zakonom se u naš nacionalni sustav prenose obveze iz Direktive 2024/1069 kojima je svrha ukloniti prepreke neometanom odvijanju građanskih postupaka i pritom pružiti zaštitu fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa, među ostalim i novinarima, izdavačima, medijskim organizacijama, zviždačima i borcima za ljudska prava, kao i organizacijama civilnog društva, nevladinim organizacijama,</i></p>	

	<i>sindikata, umjetnicima, istraživačima i članovima akademske zajednice, od sudskih postupaka koji se protiv njih pokreću kako bi ih odvratili od javnog djelovanja..</i>	
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	<i>Nisu utvrđeni učinci ni adresati u drugim područjima..</i>	
5.6.	Izvor podataka:	
	<i>Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije</i>	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	Savjetovanje: Savjetovanje o Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa provedeno je putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću (e-Savjetovanja) u razdoblju od 10. veljače do 11. ožujka 2026. U postupku savjetovanja nije zaprimljen niti jedno mišljenje, primjedba niti prijedlog.	
6.2.	Konzultacije: Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa dostavljen je na mišljenje Ministarstvu financija, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu kulture i medija te Uredu za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske koji nisu imali primjedbi.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: <i>Uspostavljanjem jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak, osigurat će se ostvarenje prava na pravično suđenje.</i>	Negativni učinci: <i>Ne očekuju se negativni učinci Zakona.</i>
7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: <i>Uspostavljanjem jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak, osigurat će se ostvarenje prava na pravično suđenje.</i>	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu:	
	Nema priloga.	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	Potpis: Damir Habijan Datum: 17.3.2026.	

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Svrha dokumenta	Izveštavanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Datum dokumenta	14. ožujka 2026.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Izveštaj
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o zaštiti osoba uključenih u javno savjetovanje
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	86.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	U radnoj skupini bili su predstavnici Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Općinskog suda u Novom Zagrebu, Ministarstva kulture i medija, Vijeća za elektroničke medije, Hrvatske odvjetničke komore, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Pučke pravobraniteljice, Hrvatskog novinarskog društva, Saveza samostalnih sindikata Hrvatske te Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, nacrt je bio objavljen na portalu e-Savjetovanja u razdoblju od 10. veljače do 11. ožujka 2026.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi.

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi.
Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Nije bilo troškova.

Izješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	PUČKI PRAVOBRANITE LJ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	Na razini Europske unije prepoznata je potreba te je potom i donesena Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka (dalje u tekstu Direktiva). Iako se Direktiva primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima s prekograničnim implikacijama koje su predmetom građanskog postupka, osobito je značajno i pozitivno da se njezinim transponiranjem u hrvatsko zakonodavstvo proširuje doseg i na sporove koji ne uključuju prekogranični element, čime se omogućuje djelotvornije ostvarenje temeljne svrhe regulacije, odnosno osiguravanje učinkovite zaštite osoba uključenih u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa u Republici Hrvatskoj. Nadalje, iako se Direktiva te predmetni Nacrt prijedloga zakona odnose na sudske postupke u građanskim i trgovačkim stvarima, pokrenute protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje, ne treba zanemariti da se protiv ovih osoba mogu pokretati i kazneni postupci, osobito iz područja kaznenih djela protiv časti i ugleda poput klevete i uvrede, a što također može predstavljati oblik pritiska. Stoga bi, radi osiguravanja sveobuhvatne i učinkovite zaštite osoba uključenih u javno djelovanje, u narednom razdoblju trebalo razmotriti i razviti odgovarajuće mehanizme zaštite od zlorabe ovakvih kaznenih postupaka koji se pokreću s ciljem financijskog ili profesionalnog iscrpljivanja osoba uključenih u javno djelovanje ili njihovog odvratanja od djelovanja u javnom interesu.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom člankom 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.
2	UDRUGA BIOM	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	1. Prije svega, želimo naglasiti kako potpuno podržavamo donošenje ovog Zakona te smatramo kako osnovni cilj	Nije prihvaćen	Predmet ovog Zakona nije pružanje besplatne pravne pomoći. U skladu sa Planom zakonodavnih aktivnosti za

treba biti njegova provedivost kao i jasnoća odredbi koja ne ostavlja mogućnost višestrukog tumačenja istih. Smatramo kako je donošenje i same Direktive koja se ovim Zakonom transponira u hrvatsko zakonodavstvo, bio značajan iskorak u smjeru poboljšanja položaja branitelja ljudskih prava, a osobito okolišnih aktivista i aktivistkinja, te novinara. Međutim, ovim putem izražavamo i žaljenje što predstavnici okolišnih organizacija ni na koji način, pa čak ni kao gosti ako već ne kao članovi radne skupine, nisu bili uključeni u pripremu Nacrta zakona. Mišljenja smo kako smo i na taj način mogli doprinijeti pripremi ovog propisa budući da su branitelji okoliša, uz novinare, značajno izloženi SLAPP postupcima.

2. Ovim putem želimo ukazati i na pitanje osiguranja troškova ANTI-SLAPP postupaka koji se pokreću protiv aktivista i aktivistkinja, kao i samih organizacija civilnog društva. Naime, smatramo kako bi ovaj Zakon trebao urediti tj. predvidjeti pravo neprofitnih organizacija na stjecanje besplatne pravne pomoći (napominjemo kako se u Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći pitanja okoliša ne spominju se taksativno!). Ovdje smo slobodni navesti primjer kako je, u predmetu C-279/09 DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH, Sud pravde utvrdio da se načelo djelotvorne sudske zaštite mora tumačiti na način da pravnim osobama nije onemogućeno pozvati se na to načelo te da pomoć koja se pruža sukladno tom načelu može pokrivati, između ostalog, oslobođenje od plaćanja predujma za troškove postupka i/ili pomoć odvjetnika. Sud se pritom pozvao na čl. 47. st. 3. Povelje temeljnih prava EU, prema kojem se pravna pomoć mora osigurati onima koji nemaju dostatna sredstva, u mjeri kojoj je takva pomoć nužna da bi se osigurao djelotvoran pristup pravosuđu. (str. 230. Ofak, Lana, Pravo na upravnosudsku zaštitu u pitanjima okoliša, Doktorske disertacije branjene na Pravnom fakultetu u Zagrebu, 2011)

3. Iako sama Direktiva koja se transponira u hrvatsko

2026. predviđeno je upućivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u IV. kvartalu u procedure Vlade Republike Hrvatske te će se prilikom izrade Nacrta ovog propisa razmotriti ovaj prijedlog. Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom člankom 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo. Zakon o zaštiti okoliša nije moguće mijenjati ovim Zakonom te navedeni prijedlozi izlaze izvan okvira predmeta ovoga Zakona.

zakonodavstvo ovim predmetnim propisom, ne uključuje kaznene postupke, smatramo kako je iste potrebno ipak predvidjeti u ovom Zakonu. Naime, to je najčešća vrsta postupaka kojima su izloženi branitelji okoliša od strane investitora. Najčešće se tu radi o pokretanju kaznenih djela protiv časti i ugleda, dakle kleveta i uvreda. Duboko smo uvjereni kako će, ukoliko se takve postupke ne uključi u ovaj propis, zaštita branitelja okoliša, ali i novinara, ostati preslaba umjesto da se učini veliki iskorak u dobrom smjeru, a ujedno i rastereti pravosudni sustav. Duboko smo uvjereni kako će broj takvih kaznenih SLAPP-ova značajno porasti u budućnosti s obzirom da će se pokretači takvih postupaka lakše odlučiti kojim putem ići protiv djelovanja aktivista i aktivistkinja i novinara koje im ne odgovara te kojima žele otežati rad, što je glavni cilj SLAPP-a. Slobodni smo ovdje napomenuti kako je nedavno okončan takav jedan kazneni postupak protiv troje odgovornih osoba udruge Zelena akcija, dakle branitelja okoliša i to oslobađajućom odlukom, a za to je trebalo 8 godina. Biti izložen takvom nepotrebnom i opterećujućem procesu toliki niz godina nije jednostavno niti za same osobe koje su tome izložene, a niti za samu organizaciju u kojoj djeluju.

4. Ovom prilikom želimo upozoriti i na činjenicu kako u isto vrijeme kada se donosi tzv. Anti-SLAPP propis, što još jednom pohvaljujemo, nažalost jedan propis praktički svojom odredbom otvara vrata SLAPP postupcima. Radi se o Zakonu o zaštiti okoliša koji s jedne strane predviđa poseban status udrugama, kao i čitav niz mogućnosti za sudjelovanje u donošenju odluka i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša, a s druge strane odvraća javnost od korištenja tih prava pod prijetnjom tužbe investitora. Sporni Članak 171. Zakona o zaštiti okoliša (ZOZO) glasi - Ako pojedini akt tijela javne vlasti nije pravomoćan jer je podnesen zahtjev sukladno članku 146. ovoga Zakona, ,nositelj zahvata odnosno operater ili druga pravna i fizička osoba, na koju se taj akt odnosi, zbog toga odluči pričekati pravomoćnost akta. u

slučaju da se utvrdi da je podnositelj zahtjeva zlorabio svoje pravo prema odredbama ovoga Zakona, , nositelj zahvata odnosno operater ili druga pravna i fizička osoba imaju pravo tražiti naknadu obične štete i izmakle koristi od osobe koja je podnijela zahtjev.

5. Koristimo ovu priliku, iako smo svjesni da se radi o drugom propisu, ukazati na činjenicu kako je čl. 167. ZOZO-a protivan Ustavu RH, te odredbama Arhuške konvenciji. Sporni članak ZOZO predviđa dakle, mogućnost da tvrtka, odnosno druga pravna i fizička osoba imaju pravo tražiti naknadu obične štete i izmakle koristi od osobe koja je osporavala neku odluku, radnju i propusta u vezi sa zaštitom okoliša. Uvjet za to jest da se utvrdi da je podnositelj zahtjeva „zlorabio svoje pravo prema odredbama ZOZO“. Naravno, kriteriji za procjenu zlouporabe nigdje nisu navedeni, te je to stoga ostavljeno tvrtci (investitoru) tj. kasnije sudu na volju. Smatramo kako takvo zakonsko rješenje dovodi u neizvjestan i neravnopravan položaj osobe koje se žele koristiti zajamčenim pravom na pristup pravosuđu, te je radi toga protivno čl. 14. st. 2. Ustava kojim se jamči jednakost svih pred zakonom. I prema stajalištu dr. sc. Ofak, redovite profesorice na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i predstojnice Katedre za upravno pravo, nejasno je što znači zlorabiti pravo na pokretanje upravnog spora, osobito u kontekstu prava na sudsku kontrolu zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti (čl. 19. st. 2. Ustava). Odredbama ZOZO-a (i ZPUG-a) favorizira se investitora jer se njemu dopušta da samovoljno odluči pričekati s gradnjom do pravomoćnosti rješenja (pravomoćne odluke suda o sporu). Gđa. Ofak nadalje smatra da je sud jedini ovlašten odlučiti o odgodnom učinku tužbe ili izdavanju privremenih mjera. To ne smije biti prepušteno na volju samo jedne stranke, jer se time stvara nejednaki položaj stranaka. Investitor može pričekati s gradnjom i iz drugih motiva, pa čak i u situaciji kada je izvjesno da će se spor riješiti u njegovu korist. Ukoliko se radi o sporu u kojem je očita neosnovanost

			<p>tužbe, takav spor bi se mogao, pod pretpostavkom funkcioniranja pravosuđa, brzo i jednostavno riješiti, pa za investitora ne bi ni mogla nastati šteta. I na kraju, iako su sporne odredbe ZOZO-a zapravo neprimjenjive na pripadnike javnosti koji ostvaruju svoja prava temeljem Arhuške konvencije, investitori i osobe koje obavljaju djelatnosti koje mogu imati značajne učinke na okoliš svejedno se njima mogu koristiti za zastrašivanje javnosti. To je protivno Konvenciji jer ona nalaže da osobe koje preuzimaju rizik i zahtijevaju da se poštuju pravna pravila za zaštitu okoliša moraju biti zaštićene od različitih oblika odmazde. (Izvor: str. 389.-390. Ofak, Lana, Pravo na upravnosudsku zaštitu u pitanjima okoliša, Doktorske disertacije branjene na Pravnom fakultetu u Zagrebu, 2011)</p>		
3	HRVOJE NEMET	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	<p>Na temelju istraživanja Centra Miko Tripalo o SLAPP presudama (više na https://tripalo.hr/wp-content/uploads/2024/10/SLAPP-Izvjestaj_final.pdf), predlažemo sljedeće preporuke:</p> <p>Nadopuniti Orijentacijske kriterije kako bi se naknade za duševnu bol zbog objave u medijima uskladila s ostalim odredbama o naknadama za duševnu bol</p> <p>U skladu s mišljenjem Europskog suda za ljudska prava u predmetu Narodni list d.d. protiv Hrvatske da postoji problem u određivanju neproporcionalno visokih odšteta, Vrhovni sud Republike Hrvatske bi trebao nadopuniti Orijentacijske kriterije kako bi se naknade za duševnu bol zbog objave u medijima dovele u sklad s ostalim odredbama o naknadama za duševnu bol te ograničile, primjerice na razinu koja je sada predviđena za 20 dana teške fizičke boli (1.500,00 EUR). U izostanku djelovanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, isto ograničenje se može ustanoviti zakonom. Objaviti sve presude protiv medija na web stranicama sudova</p> <p>Sve prvostupanjske i drugostupanjske presude, kao i sve presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ustavnog suda Republike Hrvatske, protiv medija odmah objaviti na web stranicama sudova bez</p>	Nije prihvaćen	<p>Prijedloge u vezi Orijentacijskih kriterija Vrhovnog suda Republike Hrvatske nije moguće izmijeniti ovim Zakonom uzevši u obzir predmet ovog zakona.</p> <p>Prijedlog u vezi objave svih "presuda protiv medija" bez provođenja postupka anonimizacije nije moguće izmijeniti ovim Zakonom uzevši u obzir predmet ovog zakona.</p> <p>Napominje se kako je ovim Zakonom predviđeno vođenje evidencije i statističkih podataka o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja. Također, ovim Zakonom se propisuje kako će Pravosudna akademija biti jedinstvena kontaktna točka za Pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore.</p> <p>Prijedlozi u vezi definicije pojma SLAPP ("strateške tužbe protiv javnog djelovanja") nisu potpuni već upućuju na načela kojima bi se zakonodavac trebao voditi prilikom uspostave definicije, ali sam prijedlog definicije izostaje. Razlog zašto konkretna definicija ne postoji u Direktivi leži upravo u opasnostima koje se izlažu u komentaru. Iz tog razloga i</p>

prethodno provedenog postupka anonimizacije jer se radi o predmetima od javnog interesa, s mogućim izuzetcima, ako se radi o obiteljskim i sličnim odnosima.

Osigurati sustavno praćenje postupaka protiv medija i SLAPP predmeta

Ideja uspostave središnjeg mjesta koje će prikupljati i dijeliti informacije o svim organizacijama koje pružaju savjete i podršku osobama koje su meta neosnovanih i zlopotrijebljenih sudskih postupaka protiv javne participacije podržana je i u dokumentu Commission Staff Working Document, koji prati Prijedlog za Direktivu Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba koje se angažiraju u javnoj participaciji od očigledno neutemeljenih ili zlopotrijebljenih sudskih postupaka te u Prijedlogu Preporuke Komisije o zaštiti novinara i branitelja ljudskih prava koji sudjeluju u javnoj participaciji od očigledno neutemeljenih ili zlopotrijebljenih sudskih postupaka. Uspostavljeno središnje mjesto omogućilo bi lakši pristup informacijama i podršci za osobe koje su suočene s ovakvim pravnim prijetnjama, što bi doprinijelo jačanju pravne sigurnosti i zaštiti slobode izražavanja i javne participacije.

Zakonski definirati pojam SLAPP-a

Prilikom definiranja pojma SLAPP-a važno je biti vrlo oprezan jer definicija ima značajne posljedice za opseg primjene zaštitnih mehanizama, poznatih kao tzv. anti-SLAPP mehanizmi, dostupnih tuženicima. Slaganjem s Anti-SLAPP kurikulumom za edukaciju odvjetnika i pravnika u Hrvatskoj, GONG-a i PATFox-a, definicija bi trebala biti takva da tuženik treba dokazati zloupotrebu prava samo u odnosu na konkretan slučaj, a ne da posebno mora dokazivati da tužitelj podnosi tužbu kao dio šire strategije kako bi suzbio javnu participaciju. Također, treba paziti da definicija ne bude suviše široka, poput isključivo navođenja termina „očigledno neutemeljen slučaj“, obzirom da navedeno može otežati dokazivanje.

Predvidjeti odredbe o tri ključna pravna sredstva u sudskom ostuoku za koi tvrde da

Direktiva i Zakon definiciju ostavljaju otvorenom kako bi se nadležnom sudu dala prilika da donese odluku u skladu sa posebnostima svakog pojedinog slučaja. Prijedlog u vezi prava na osiguranje troškova već je sadržan u ovom Zakonu.

Umjesto prava na tzv. "rano odbacivanje tužbe" u ovom Zakonu je, identično kao i u Direktivi, uspostavljeno pravo na rano odbijanje tužbenog zahtjeva odnosno tužbe. Ovo rješenje jednom kada postane pravomoćno ima značaj res iudicata (lat. presuđena stvar), a što se predlaže i alternativnim rješenjem. Pravo na žalbu koje se predlaže već je sadržano u ovom Zakonu.

Naime, ovim Zakonom je predviđena podređna primjena Zakona o parničnom postupku u kojem je zajamčeno pravo na žalbu. Ovim Zakonom se u vezi postupka ranog odbijanja tužbenog zahtjeva uspostavljaju zakonski rokovi za poduzimanje određenih procesnih radnji, a ujedno je propisano kako će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima.

Nema prepreke da osoba uključena u javno djelovanje u postupku postavi "svoj imovinskopravni zahtjev", kako se ističe u komentaru, a što je zajamčeno institutom protutužbe u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku.

Ovim Zakonom su propisane sankcije.

Sudjelovanje trećih osoba zajamčeno je ovim Zakonom te se propisuje kako se kao umješlač na strani osoba uključenih u javno djelovanje može pridružiti pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, a imaju pravni interes.

Pravosudna akademija kontinuirano provodi edukacije na temu strateških tužbi protiv djelovanja javnosti (SLAPP tužbe), kao i edukacije vezane uz članak 10. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava (dalje: EKLJP). Edukacije obrađuju bitne aspekte Povelie EU o

predstavlja SLAPP predmet.

- pružanje od strane tužitelja osiguranja za podmirenje parničnih troškova,
- podnošenje zahtjeva od strane tuženika za rano odbacivanje tužbe u posebnom ubrzanom postupku jer se radi o SLAPP predmetu, uz mogućnost žalbe drugostupanjskom sudu, ako sudac ne bi prihvatio zahtjev, a ako bi prihvatio zahtjev mora se raditi o rješenju koje predstavlja presuđenu stvar među strankama,

Ovo pravno sredstvo trebalo bi biti najučinkovitije u smislu zaštite medija, na način da bi mediji, u svojstvu tuženika, mogli zatražiti rano obustavljanje predmetnog postupka u smislu ranog odbacivanja tužbe u posebnom, ubrzanom postupku, dok bi u glavnom postupku bio prekid dok se ne bi odlučilo o eventualnom odbacivanju tužbe. U tom smislu, CMT smatra da bi se medijima i novinarima, u svojstvu tuženika, trebalo omogućiti, protiv sudskih odluka kojima se odbacuje njihov prijedlog za rano odbacivanje tužbe, podnošenje žalbe županijskom sudu kao drugostupanjskom sudu. Naime, navedeno je važno zbog mogućnosti kontrole i eventualnog „popravljanja“ od strane drugostupanjskog suda, eventualne nepravilne i nezakonite odluke koju bi donio prvostupanjski sud; radi ujednačavanja sudske prakse; radi održanja transparentnosti i povjerenja u pravosudni sustav i dr. Ovdje je važno naglasiti da se rješenje, koje bi sud donosio u slučaju da usvoji prijedlog tuženika za odbacivanje tužbe zato što ista predstavlja SLAPP predmet, ne bi trebalo smatrati procesnim rješenjem, nego rješenjem koje bi steklo svojstvo pravomoćnosti, odnosno koje bi predstavljalo presuđenu stvar među strankama. Dakle, takvo rješenje mora predstavljati res iudicata u smislu da se nakon pravomoćnosti takvog rješenja o odbačaju tužbe, nova tužba više ne može podnijeti, obzirom bi navedeno predstavljalo negativnu procesnu pretpostavku za podnošenje nove tužbe. S tim u vezi, trebalo bi zakonski utvrditi vremenski rok za postupak, odnosno vremenski rok za uvođenje ubrzanog postupka. Ujedno, bi trebale uključivati i imovinskoopravne zahtjeve koji

temeljnim pravima i EKLJP, kao i praksu Europskog suda za ljudska prava vezane uz slobodu izražavanja, pravna sredstva protiv zlonamjernih sudskih postupaka koja su dio Direktive o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka te kako prepoznati očito neosnovane ili zlonamjerne sudske postupke. Ciljna skupina su suci i sudski savjetnici općinskih i županijskih sudova te državni odvjetnici, zamjenici i državnoodvjetnički savjetnici općinske i županijske razine.

Pravosudna akademija je u 2025. godini održala 3 edukativne radionice na temu “Strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja (SLAPP) u: ”

- Zagrebu
- Osijeku
- Splitu

gdje je obuhvaćeno ukupno 27 polaznika (pravosudnih djelatnika iz ciljne skupine). Ovim Zakonom nije moguće mijenjati Kazneni zakon niti Zakon o kaznenom postupku, a isto također izlazi izvan okvira predmeta ovoga Zakona.

			<p>su istaknuti u kaznenom postupku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • mogućnost izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija stranci koja je pokrenula zlonamjerni sudski postupak protiv javnog sudjelovanja <p>Omogućiti sudjelovanje organizacija civilnog društva u sudskim postupcima kao podršku osobama koje se suočavaju s tužbama ili kao izvora relevantnih informacija</p> <p>Ova inicijativa omogućila bi organizacijama civilnog društva da pruže pravnu podršku, relevantne informacije i argumente sudu te sudjeluju u procesu. Osim toga, prisustvo organizacija civilnog društva u sudskim postupcima može pomoći u jačanju transparentnosti i zaštite prava građana koji su uključeni u javne debate ili aktivizam te pružanju podrške onima koji su izloženi pravnim prijetnjama zbog svojih aktivnosti u javnom prostoru.</p> <p>Organizirati dodatne edukacije sudaca o posebnosti SLAPP postupaka, kao i edukacije odvjetnika i šire javnosti</p> <p>Dekriminalizirati kazneno djelo uvrede</p> <p>Brojni kritičari smatraju kako se upravo korištenjem SLAPP-a u kaznenopravnim postupcima postiže tzv. odvraćajući učinak u smislu objavljivanja informacija od javnog interesa. Kazneni zakon ne predviđa zakonsku definiciju kaznenog djela uvrede radi čega je otvoren prostor za različita tumačenja. Europski sud za ljudska prava izjavio je da je pravo na slobodu izražavanja „primjenjivo“ ne samo na „informacije“ ili „ideje“ koje su povoljno prihvaćene ili se smatraju bezazlenima ili nevažnima, nego i na one koje vrijeđaju, šokiraju ili „uznemiruju“. Međunarodno pravo o ljudskim pravima ne priznaje „pravo“ da se ne bude uvrijeđen te štiti govor koji bi se mogao subjektivno percipirati od strane pojedine osobe kao „uvredljiv.“ Slijedom toga, kriminalizacija uvrede nikad se ne može opravdati zaštitom prava drugih.</p> <p>U ime Centra za demokraciju i pravo Miko Tripalo</p>		
4	LANA OFAK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	1. Ograničeni doseg zaštite i rizik "prelijevanja" SLAPP postupaka u kaznenu sferu Direktiva 2024/1069 postavlja	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog

samo minimalni okvir zaštite (što proizlazi iz ograničene nadležnosti Europske unije), pa stvarna razina zaštite osoba uključenih u javno djelovanje ovisi o tome hoće li države članice prilikom usklađivanja prijeći preko tog minimuma. Premda je pozitivno što Nacrt prijedloga predviđa primjenu i na slučajeve bez prekograničnog obilježja, velika većina SLAPP postupaka u Hrvatskoj i dalje će ostati izvan dosega zaštite. Naime, SLAPP postupci su najčešći upravo u vrstama postupaka na koje se ovaj zakon neće primjenjivati. Štoviše, postoji realna opasnost da se značajan dio SLAPP postupaka "prelije" u kaznene ili prekršajne, jer u tim postupcima izostaje zaštita osoba uključenih u javno djelovanje.

2. Nepotpuna i nedovoljno sveobuhvatna procjena učinaka na ljudska prava

U Standardnom obrascu sadržaja dokumenta za savjetovanje navodi se da će predloženi zakon imati „puno šire područje primjene u odnosu na Direktivu“ te da će se „pružiti zaštita fizičkim i pravnim osobama uključenim u javno djelovanje“ i osigurati „ostvarenje na pravično suđenje“. Prijedlog zakona bi trebao imati pozitivan učinak na zaštitu ljudskih prava. Međutim, sadržaj zakona to ne potvrđuje. Učinci na ljudska prava nisu cjelovito sagledani, niti je provedena analiza rizika i posljedica na različite osobe i skupine koje su stvarno pogođene SLAPP postupcima u Hrvatskoj.

3. Nedostatak istraživanja i utemeljenja na podacima
U Standardnom obrascu sadržaja dokumenta za savjetovanje izostaju statistički podaci o najčešćim vrstama SLAPP postupaka u RH, podaci organizacija civilnog društva i stručnih tijela (osobito udruženja novinara). Izostanak istraživanja i podataka dovodi u pitanje primjenu instrumenata državne politike boljih propisa.

4. Zanemarivanje Preporuke CM/Rec(2024)2 Vijeća Europe
Nacrt se ne temelji na ključnim standardima koje preporuča Odbor ministara Vijeća Europe: Recommendation CM/Rec (2024)2 of the Committee of

parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja“)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom članka 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo. Predmet ovog postupka savjetovanja nije Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa. Predmet ovog Zakona nije pružanje besplatne pravne pomoći. U skladu sa Planom zakonodavnih aktivnosti za 2026. predviđeno je upućivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u IV. kvartalu u procedure Vlade Republike Hrvatske te će se prilikom izrade Nacrta ovog propisa razmotriti ovaj prijedlog.

			<p>Ministers to member States on countering the use of strategic lawsuits against public participation (SLAPPs): https://rm.coe.int/0900001680af2805. Preporuka CM/Rec (2024)2 jasno naglašava da se SLAPP-ovi mogu temeljiti na svim vrstama pravnih osnova (kazneni postupci, prekršajni postupci, upravni postupci...), a ne samo u građanskim parnicama.</p> <p>5. Propusti u osiguravanju sveobuhvatne podrške osobama pogođenima SLAPP postupcima Nacrt prijedloga uopće ne sagledava ključne elemente podrške žrtvama SLAPP postupaka koji su izričito preporučeni u Preporuci CM/Rec(2024)2 Vijeća Europe. Posebno nedostaju: - pravna pomoć – pristup besplatnoj pravnoj pomoći neovisno o ukupnim prihodima i vrijednosti imovine žrtvi SLAPP postupka - financijska podrška – mehanizmi za pokrivanje troškova postupaka i obrane žrtava SLAPP ova - psihološka podrška – omogućavanje besplatnog pristupa psihološkoj pomoći i podrški osobama izloženima pritiscima i zastrašivanju. Predloženi zakon u potpunosti izostavlja ove važne oblike pomoći i podrške žrtvama SLAPP postupaka, čime se bitno umanjuje razina zaštite osoba uključenih u javno djelovanje.</p>		
5	CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	<p>Centar za mirovne studije pozdravlja donošenje zakona koji ima za cilj zaštititi osobe uključene u javno djelovanje od zlonamjernih sudskih postupaka (SLAPP), budući da takvi postupci predstavljaju ozbiljnu prijetnju slobodi izražavanja, slobodi medija, radu organizacija civilnog društva te općenito demokratskom javnom prostoru. SLAPP tužbe imaju snažan zastrašujući učinak ("chilling effect") na javno djelovanje, osobito kada su usmjerene protiv novinara, aktivista, istraživača, umjetnika i organizacija civilnog društva koje djeluju u javnom interesu. Međutim, smatramo da predloženi nacrt zakona u sadašnjem obliku ne koristi u potpunosti potencijal zaštitnog mehanizma koji predviđa europski pravni okvir, osobito u</p>	Nije prihvaćen	<p>Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom članka 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo. Prijedloge u skladu s kojim bi "zaštita od SLAPP postupaka trebala biti snažnije integrirana u procesne ovlasti sudova" nije moguće prihvatiti jer prijedlog ne sadržava</p>

kontekstu Direktive (EU) 2024/1069 o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka te relevantnih preporuka Europske komisije i Vijeća Europe.

Prije svega, zakon se fokusira gotovo isključivo na parnične postupke, dok istovremeno u hrvatskom pravnom sustavu značajan dio pritiska na novinare, aktiviste i druge osobe koje sudjeluju u javnom djelovanju dolazi kroz kaznenopravne postupke, osobito kroz kaznena djela uvrede i klevete. Ograničavanje zaštitnih mehanizama samo na parnične postupke stoga ostavlja značajan prostor za zlouporabu pravosuđa kroz druge pravne instrumente te može oslabiti ukupni učinak zakona.

Također smatramo da predloženi model zaštite u prevelikoj mjeri ovisi o inicijativi tuženika, odnosno osobe protiv koje je pokrenut postupak, dok bi zaštita od SLAPP postupaka trebala biti snažnije integrirana u procesne ovlasti sudova. U suprotnom postoji rizik da osobe koje su već izložene pritisku i neravnoteži moći – financijskoj, političkoj ili institucionalnoj – neće imati kapacitete pravodobno aktivirati zaštitne mehanizme.

Dodatno, predloženi sustav sankcija i pravnih lijekova djeluje relativno ograničeno u odnosu na potencijalnu štetu koju SLAPP postupci mogu prouzročiti, uključujući financijski teret, profesionalnu štetu i psihološki pritisak na osobe uključene u javno djelovanje. U kontekstu značajne neravnoteže moći između tužitelja i tuženika koja je često karakteristična za SLAPP postupke, potrebno je osigurati snažnije odvratajuće mehanizme kako bi zakon imao stvarni preventivni učinak.

Smatramo također da bi zakon trebao snažnije naglasiti zaštitu šireg kruga osoba koje sudjeluju u javnom djelovanju, uključujući građanske novinare, istraživače, umjetnike, aktiviste i druge društvene aktore koji doprinose javnoj raspravi o pitanjima od javnog interesa. Suvremeni javni prostor ne čine isključivo tradicionalni mediji, već i različiti oblici građanskog sudjelovanja u javnoj komunikaciji.

Zaključno, smatramo da zakon predstavlja važan korak orema

konkretna rješenja.

			<p>jačanju zaštite javnog djelovanja, ali da bi njegov stvarni učinak ovisio o dodatnom jačanju zaštitnih mehanizama, proširenju područja primjene te jasnijem usklađivanju s europskim standardima zaštite slobode izražavanja i javnog sudjelovanja.</p>		
6	MIRO OPAČAK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	<p>U okviru Nacrta prijedloga zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje predlaže se dodatno naglasiti zaštitu osoba s invaliditetom, posebno gluhih i nagluhih osoba koje obavljaju javne i sportske funkcije.</p> <p>Gluhe osobe koje sudjeluju u sportskim organizacijama, savezima, upravljačkim tijelima ili javnim sportskim događanjima često su izložene diskriminaciji, komunikacijskim preprekama te neprimjerenom postupanju zbog nedostatka pristupačne komunikacije. Njihovo javno djelovanje u sportu predstavlja važan doprinos društvu te zahtijeva jednaku razinu pravne zaštite kao i kod drugih sudionika javnog života.</p> <p>Predlaže se stoga da zakon jasno prepozna potrebu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osiguravanja pristupačne komunikacije (komunikacijski posrednika hrvatskog znakovnog jezika), • zaštite od diskriminacije i uznemiravanja, • jednakog sudjelovanja gluhih osoba u sportskim i javnim funkcijama, • posebnih mjera zaštite u slučajevima javnog pritiska ili prijetnji. <p>Na taj način zakon bi doprinio stvarnoj jednakosti i uključivosti osoba s invaliditetom u javnom i sportskom djelovanju.</p>	Nije prihvaćen	<p>Predmet ovog Zakona su zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutih protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje. Predmet ovog Zakona nije reguliranje prava i zaštita osoba s invaliditetom te stoga nismo u mogućnosti usvojiti prijedlog.</p>

7	BLAŽENKA DIVJAK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	Nažalost je RH trebalo dugo da predloži ovakav zakon, a i sada je to napravljeno pod pritiskom Direktive EU-a. Međutim, da bismo stvarno dobili učinak, potrebno je izmijeniti i Kazneni zakon jer se se i tamo obrađuju tužbe za klevetu, a zlonamjerni tužitelji koji žele suzbiti javno djelovanje, koriste i Kazneni zakon da bi preko višestrukih tužbi, pojačali pritisak i iscrpili one koji javno iznose za njih neugodne činjenice.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom nije moguće izmijeniti Kazneni zakon niti Zakon o kaznenom postupku te prijedlog izlazi izvan okvira predmeta ovoga Zakona.
8	NADA JELINIĆ-STARČEVIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	treba uključiti i zaštitu od privatnih tužbi u kaznenom postupku, za navodnu klevetu i slično, kad se radi o pitanjima od javnog interesa. pitanja od javnog interesa treba konkretnije definirati, da bude uključena sumnja na korupciju, zlorababu povjerenja u gospodarskom poslovanju, , zlorababa službenog položaja i slično, pogotovo kad se radi o eumnji na kazneno djelo koj8m je oštećeno više osoba. pojedinaac koji se bori za svoja prava i prava drugih treba biti zaštićen jače od onih koji su članovi neke organizacije jer je već po definiciji slabija stranka u pistupku.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom članka 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.
9	LEO BULJAN	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE	Ovakva oblik nacrtu zakona ne zadovoljava osnovnu svrhu, ako i dalje ne pruža novinarima i drugim akterima u drustvu zastitu u zlonamjernim kaznenim postupcima za djela protiv ugleda i casti. Kako se tuzbe za uvredu i klevetu podizu po privatnoj tuzbi, treba ih se, u svrhu ovog zakona tretirati kao gradanske parnice da bi postupovna jamstva iz nacrtu zakona bila koristena i u takvim predmetima.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom članka 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.

10	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA	<p>HND pozdravlja nastojanja Ministarstva da regulira pitanje zlouporabe tužbi u svrhu ušutkivanja glasa javnosti, koje se najbolje očituje u činjenici da će se odredbe zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje odnositi i na nacionalne predmete. S druge strane, definicija SLAPP-a u nacrtu (u skladu s Direktivom) ne obuhvaća i kaznene postupke koji jednako mogu imati SLAPP svrhu.</p> <p>Samo izricanje mjera protiv SLAPP-a u parničnom postupku moglo bi rezultirati većim brojem SLAPP-ova kroz kazneni postupak. Brojni kritičari smatraju kako se upravo korištenjem SLAPP-a u kaznenopravnim postupcima postiže tzv. odvratajući učinak u smislu objavljivanja informacija od javnog interesa. Kazneni zakon Hrvatske sankcionira 'uvredu' (čl. 147.) i 'namjernu klevetu' (čl. 149.), definirane kao širenje lažnih tvrdnji kojima se šteti časti ili ugledu osobe. Dok međunarodno pravo dopušta ograničenja slobode izražavanja radi zaštite ugleda, kazneni zakoni o kleveti smatraju se zastarjelim, nepotrebnim i nerazmjerno oštrim, posebno s obzirom na alternativne lijekove kao što su objava odgovora, isprike ili ispravaka, kako stoji u izvješću međunarodne misije Media Freedom Rapid Responsa (https://www.article19.org/wp-content/uploads/2025/02/MFRR-Croatia-Report-2025-CROATIAN-Final-1802-.pdf) objavljenom 2025. godine.</p> <p>Konzorcij misije utvrdio je da postojanje dvaju kaznenih djela predstavlja temeljno pitanje slobode medija u Hrvatskoj. Koalicija MFRR poziva na definitivnu dekriminalizaciju i klevete i uvrede, popraćenu značajnim reformama klevete u građanskom pravu, uključujući zaštitu od SLAPP-a.</p> <p>Nacrt zakona zanemaruje uvodna tumačenja Direktive, kao i preporuke Vijeća Europe i Europske komisije o mjerama koje bi osigurale veću pravnu zaštitu i jasniju primjenu propisa.</p>	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očitih neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom člankom 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.
----	-----------------------------------	---	---	----------------	--

11	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	I. OPĆE ODREDBE, Članak 1.	Razmotriti uključivanje mehanizama za suzbijanje SLAPP-a i kod kaznenih predmeta, odnosno dekriminalizirati i klevetu i uvredu.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom člankom 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.
12	LANA OFAK	I. OPĆE ODREDBE, Članak 1.	Nacrt se ne temelji na ključnim standardima koje preporučuje Odbor ministara Vijeća Europe u Preporuci CM/Rec(2024)2 o suzbijanju SLAPP postupaka. Preporuka izričito naglašava da se SLAPP-ovi mogu pojaviti u svim vrstama postupaka – kaznenim, prekršajnim i upravnim – a ne samo u građanskim parnicama. Unatoč tome, predloženi zakon primjenjuje se isključivo na građanske i trgovačke postupke, dok su upravo kazneni, prekršajni i upravni SLAPP postupci najčešći u hrvatskoj praksi. Zbog takvog ograničenja postoji ozbiljan rizik da će se značajan dio SLAPP-ova „preliti“ upravo u te postupke, gdje zaštita osoba uključenih u javno djelovanje potpuno izostaje.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom člankom 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.
13	"GONG"	I. OPĆE ODREDBE, Članak 1.	Zakon obuhvaća samo građanske i trgovačke postupke, a ne i kaznene. U praksi nije rijetkost da se protiv nakladnika pokreće građanski postupak za naknadu neimovinske štete, a protiv novinara koji je autor teksta tužba za uvredu ili klevetu, odnosno kazneni postupak. Izostavljanjem kaznenih postupaka izvan opsega ovog zakona osobama uključenima u javno djelovanje nije pružena dovoljna zaštita od zlonamjernih tužbi. Predlažemo da se zakon odnosi i na kaznene postupke usmjerene protiv osoba uključenih u javno djelovanje.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)(SL L, 2024/1069, 16.4.2024., dalje u tekstu: Direktiva). U skladu s odredbom člankom 2. Direktive ova Direktiva se ne primjenjuje na kaznene stvari i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.

14	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	I. OPĆE ODREDBE, Članak 2.	Direktivom se utvrđuju minimalna pravila, a državama članicama se omogućuje da donesu ili zadrže odredbe koje su povoljnije za osobe uključene u javno djelovanje, uključujući nacionalne odredbe kojima se uspostavljaju djelotvornija postupovna jamstva. Ovaj nacrt ne sadržava pomak u tom smjeru, već predviđa minimum (a možda i manje). Direktiva zato sadrži uvodna tumačenja, koja pokazuju koja je bit propisa i daju smjernice u kojem se kontekstu zaštitne mjere uvode i čemu trebaju služiti. To daje kontekst samim odredbama, što ovaj nacrt ne prepoznaje.	Nije prihvaćen	Nisu dani nikakvi razlozi u prilog paušalno izložene tvrdnje da se ovim Zakonom pruža "možda i manja" zaštita od one koja je predviđena Direktivom. Upravo suprotno, zaštita koja se pruža je uvelike proširena jer se ovaj Zakon primjenjuje na sve sudske postupke u građanskim i trgovačkim stvarima, a ne samo na predmete se prekograničnim implikacijama.
15	PUČKI PRAVOBRANITE LJ	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	<p>U članku 4. definiraju se pojedini pojmovi pa se tako u st. 1. t. 4. definiraju „fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje“ kao, među ostalima, novinari, izdavači, medijske organizacije, prijavitelji nepravilnosti, borci za ljudska prava kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, sindikati, umjetnici, istraživači i članovi akademske zajednice.</p> <p>U izvornom dokumentu Direktive koja je napisana na engleskom jeziku, pri nabrojanju ove kategorije osoba navode se "human rights defenders", odnosno "branitelji ljudskih prava", a ne "borci za ljudska prava". Izraz "branitelji ljudskih prava" smatramo ispravnijim prijevodom od "borci za ljudska prava", a s obzirom da je u hrvatskom već pravno te stručno uvrježen te prisutan u relevantnim pravnim dokumentima, kao primjerice u UN-ovoj Deklaraciji o braniteljima ljudskih prava, dokumentu koji ih definira kao „pojedince ili skupine koji djeluju na promicanju, zaštiti i ostvarenju ljudskih prava i temeljnih sloboda miroljubivim metodama“. Pojam „branitelji ljudskih prava“ obuhvaća aktiviste/inje, organizacije civilnog društva, novinare/ke, zviždače/ice te nacionalne institucije za ljudska prava i tijela za jednakost.</p> <p>UN-ova Deklaracija pri tome prepoznaje njihovu ključnu ulogu u ostvarenju ljudskih prava zajamčenih UN-ovom Općom deklaracijom o ljudskim pravima te navodi prava branitelja ljudskih prava, s jedne i obaveze država u osiguravanju uvjeta za njihovo djelovanje, s druge strane. Dapače, Komisija</p>	Nije prihvaćen	U Zakonu se koristi terminologija koja je sadržana u službenom prijevodu Direktive.

			za ljudska prava UN-a prvi je put uspostavila mandat Posebnog izvjestitelja o situaciji branitelja ljudskih prava (Posebnog izvjestitelja za branitelje ljudskih prava) još 2000. godine. Mandat je posljednji put obnovilo Vijeće za ljudska prava 2020. godine Odlukom 43/115 i Rezolucijom 43/16. Također, 2022. godine uspostavljen je i mandat Posebnog izvjestitelja za branitelje ljudskih prava u području okoliša kao „mehanizam brze reakcije“ za njihovu zaštitu od uznemiravanja, penalizacije ili progona. Dakle, i u nazivima UN-ovih izvjestitelja koristi se formulacija „branitelji ljudskih prava“.		
16	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	Opći komentar na stavak 3.: HND zagovara uključiti u definiciju SLAPP-a indikatore Odbora ministara Vijeća Europe CM/Rec(2024)2 od kojih je tek jedan uvršten u nacrt pored definicije navedene u Direktivi. Također, u uvodnim odredbama Direktive navedeno je da bi se, pri utvrđivanju je li neki sudski postupak zlonamjeran, trebalo bi razmotriti i prijašnje ponašanje tužitelja, a osobito eventualnu povijest pravnog zastrašivanja.	Nije prihvaćen	Ova odredba ne sadrži više stavaka već točaka. Ispitivanje prijašnjeg ponašanja tužitelja i povijest pravnog zastrašivanja moguće je razmotriti i u skladu sa odredbama ovoga Zakona odnosno primjenom Zakona o parničnom postupku.
17	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	Opći komentar na stavak 2.: Direktivna u uvodnim odredbama definira i pojam „budućeg javnog interesa“, na način da se to odnosi na činjenicu da pojedino pitanje možda još nije u javnom interesu, ali bi to moglo postati kada ga javnost postane svjesna, primjerice putem objave u medijima.	Nije prihvaćen	Ova odredba ne sadrži više stavaka već točaka. Izrijeком definicije nije isključena zaštita u vezi "budućeg" javnog interesa.
18	LANA OFAK	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	Umjesto borci za ljudska prava predlažem izraz branitelji ljudskih prava koji se koristi u praksi Pučke pravobraniteljice.	Nije prihvaćen	U Zakonu se koristi terminologija koja je sadržana u službenom prijevodu Direktive.

19	"GONG"	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	Predlažemo da zakon obuhvati širi spektar aktera koji doprinose javnoj raspravi, sukladno preporukama Odbora ministara Vijeća Europe CM/Rec(2024) koja definira pojam javne participacije pa pored novinara, medija, civilnog društva, navodi i druge medijske aktere poput blogera i drugih oblika građanskog novinarstva, aktera kreativnih industrija i drugih koji sudjeluju u nadziranju aktivnosti vlasti o kojima javnost ima legitiman interes biti informirana.	Primljeno na znanje	Zakonom se štite sve osobe uključene u javno djelovanje. U definiciji se, primjera radi, navodi kako su „fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje“, među ostalima, novinari, izdavači, medijske organizacije, prijavitelji nepravilnosti, borci za ljudska prava kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, sindikati, umjetnici, istraživači i članovi akademske zajednice, ali krug ovih osoba nije zatvoren već je cilj ovog Zakona pružiti zaštitu svim osobama koje su uključene u javno djelovanje.
20	CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	U kontekstu suvremenog medijskog i društvenog prostora, važno je da zakon o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje obuhvati širok spektar aktera koji doprinose javnoj raspravi o pitanjima od javnog interesa. Osim profesionalnih novinara i medijskih organizacija, javni interes danas često štite i građanski novinari, istraživači, akademska zajednica, umjetnici, aktivisti i organizacije civilnog društva. Stoga je važno osigurati da definicije u zakonu budu dovoljno široke i tehnološki neutralne kako bi obuhvatile različite oblike javne participacije i komunikacije u digitalnom okruženju. U suprotnom postoji rizik da pojedini akteri koji sudjeluju u javnom nadzoru nad radom institucija ili privatnih aktera ostanu izvan zaštite koju zakon nastoji osigurati. Ovo je osobito važno u kontekstu razvoja novih oblika javne komunikacije i građanskog novinarstva, koji sve češće doprinose razotkrivanju nepravilnosti, korupcije ili drugih pitanja od javnog interesa.	Primljeno na znanje	Zakonom se štite sve osobe uključene u javno djelovanje. U definiciji se, primjera radi, navodi kako su „fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje“, među ostalima, novinari, izdavači, medijske organizacije, prijavitelji nepravilnosti, borci za ljudska prava kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, sindikati, umjetnici, istraživači i članovi akademske zajednice, ali krug ovih osoba nije zatvoren već je cilj ovog Zakona pružiti zaštitu svim osobama koje su uključene u javno djelovanje.
21	HP - HRVATSKA POŠTA D.D.	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	Radi izbjegavanja dvojbi u tumačenju, članka 4. točke 2. podtočke (b), predlaže se da se u nacrt prijedloga zakona uvrsti definicija pojma „fizičke ili pravne osobe koja je javna ličnost u javnom ili privatnom sektoru“,	Nije prihvaćen	Nacrt već sadrži značenje pojma "fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje".

22	NADA JELINIĆ-STARČEVIĆ	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	molim da se jasnije specificira prijavitelji nepravilnosti, npr. pojedinci podnositelji kaznene prijave, da bi se zaštitilo osobe koje se kao pojedinci bore za pitanje od javnog interesa, a koji trenutno nisu u nekoj organizaciji civilnog društva, npr. ja sam dala izjavu u vezi najvećeg kooperanta brodogradilišta 3.maj koji je istovremeno bio i član nadzornog odbora i uticao na izbor direktora. kasnije je s tim direktorom sklapao anekse ugovora kojima je povećavao cijene. u vrijeme kad sam davala izjavu bila sam predsjednica radničkog vijeća a kad sam dobila obavijest o tužbi više nisam. Provela sam 10.5 godina na sudu dokazujući istinitost svojih tvrdnji. na kraju sam se obratila ustavnom sudu i dobila djelomičnu satisfakciju. tek u strasbourggu sam nedavno dobila odštetu za prekomjernu duljinu postupka.	Nije prihvaćen	Definicijom pojma „fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje“ taksativno su nabrojane neke od djelatnosti odnosno svojstava ovih osoba kojima se Zakonom pruža zaštita. Zakon ne sadržava definiciju pojma prijavitelja nepravilnosti jer je cilj zaštititi svaku fizičku ili pravnu osobu koja je uključena u javno djelovanje. Napominje se kako se Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti uređuje prijavljivanje nepravilnosti, postupak prijavljivanja nepravilnosti, prava osoba u postupku prijavljivanja, obveze tijela javne vlasti te pravnih i fizičkih osoba u vezi s prijavom nepravilnosti, kao i druga pitanja važna za prijavu nepravilnosti i zaštitu prijavitelja nepravilnosti.
23	LANA OFAK	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE, II. ZAŠTITNE MJERE	Nacrt prijedloga ne uključuje ključne oblike podrške žrtvama SLAPP postupaka. Pravna pomoć, koja bi trebala biti dostupna besplatno i neovisno o prihodima žrtve, u Nacrtu uopće nije predviđena. Također nedostaju mehanizmi financijske pomoći za pokrivanje troškova sudskih postupaka dok oni traju. Potrebno je predvidjeti i sustav psihološke podrške koji bi osobama izloženima pritisku i zastrašivanju osigurao besplatan i povjerljiv pristup stručnoj pomoći.	Nije prihvaćen	Predmet ovog Zakona nije pružanje besplatne pravne pomoći. U skladu sa Planom zakonodavnih aktivnosti za 2026. predviđeno je upućivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u IV. kvartalu u procedure Vlade Republike Hrvatske te će se prilikom izrade Nacrta ovog propisa razmotriti ovaj prijedlog.
24	VALENTINA GRUBEŠIĆ ČRNELČ	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE, II. ZAŠTITNE MJERE	Kao zaštitnu mjeru treba uvrstiti odredbu kojom bi se osobama izloženim zlonamjnim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja priznao status žrtve takvog postupka. Osobe se suočavaju s financijskim opterećenjima, gubitkom posla, psihološkim pritiskom, zastrašivanjem te socijalnim i materijalnim posljedicama zbog dugotrajnih i neosnovanih postupaka. Zakonom se trebaju predvidjeti mehanizmi podrške i pomoći žrtvama, od pružanja psihološke pomoći do naknade materijalne i nematerijalne štete.	Nije prihvaćen	Predmet ovog Zakona nisu zaštitne mjere koje se predlažu. Naknadu štete u vezi gubitka posla, psihološkog pritiska i zastrašivanja moguće je ostvariti u skladu sa općim propisima obveznog prava.

25	CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 7.	<p>Postupovnim jamstvima osigurava se pravičan sudski postupak. Stoga smatramo važnim da se fizičkim osobama uključenima u javno djelovanje omogući korištenje sekundarne pravne pomoći sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći, i to bez provjere imovinskog cenzusa.</p> <p>Svjesni smo situacije u našoj zemlji i razine primanja koju ostvaruju naši radnici i radnice, u konkretnim slučajevima novinari i novinarkе, aktivisti i aktivistkinje, te drugi akteri javnog djelovanja. Njihova su primanja često nedostatna za dostojanstven život. Plaćanjem visokih odvjetničkih troškova većina njih ugrozila bi vlastitu egzistenciju, kao i egzistenciju članova svoje obitelji.</p> <p>Iako su navedene osobe u postupcima tužena strana, one bi morale predujmivati troškove odvjetničkog zastupanja, koji bi im eventualno bili vraćeni tek nakon pravomoćnog okončanja postupka. Također smo svjesni da su građanski postupci u našem pravosuđu među najdugotrajnijima te da mogu trajati i više godina.</p> <p>Napominjemo da u ovim slučajevima navedene osobe djeluju u javnom interesu, zbog čega se protiv njih i pokreću sudski postupci. Upravo je zato važno omogućiti im stručnu pravnu pomoć te na taj način osigurati ravnopravan pristup sudu. Radi osiguravanja dostupnosti pravne pomoći potrebna je izmjena Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, koja je za ovu godinu planirana u IV. tromjesečju.</p>	Nije prihvaćen	Predmet ovog Zakona nije pružanje besplatne pravne pomoći. U skladu sa Planom zakonodavnih aktivnosti za 2026. predviđeno je upućivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u IV. kvartalu u procedure Vlade Republike Hrvatske te će se prilikom izrade Nacrta ovog propisa razmotriti ovaj prijedlog
----	--	----------------------------------	--	----------------	---

26	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 7.	Opći komentar na stavak 2.: Nacrtom nisu predviđeni nikakvi rokovi, već samo da će sud obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja. Direktiva kaže: „Kako bi se osiguralo da se zahtjevi za osiguranje i rano odbijanje obrađuju ubrzano, države članice mogu odrediti rokove za održavanje rasprava ili za donošenje sudske odluke. Osim toga, mogu uspostaviti mehanizme slične postupcima u vezi s privremenim mjerama. Kako bi se postupak završio što je prije moguće, države članice trebale bi, u skladu sa svojim nacionalnim postupovnim pravom, nastojati osigurati da se, ako je tuženik podnio zahtjev za pravna sredstva na temelju ove Direktive, odluka o takvom zahtjevu donosi ubrzano, među ostalim i primjenom već postojećih postupaka za ubranu obradu zahtjeva na temelju nacionalnog prava. Preporuke Odbora ministara Vijeća Europe [CM/Rec(2024)2] u točki 25. navode: “Države članice trebale bi donijeti odgovarajuće i proporcionalne odredbe u svojim nacionalnim pravnim okvirima, kada nacionalni zakoni to dopuštaju, kako bi omogućile: (i) sudovima, na vlastitu inicijativu, da odbace zahtjev kao SLAPP u ranoj fazi postupka, i (ii) tuženicima da podnesu zahtjeve za prijevremeno odbacivanje zahtjeva protiv sudjelovanja javnosti, kako bi se suprotstavili štetnim učincima SLAPP-ova na raspravu o pitanjima od javnog interesa.	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom se u vezi postupka ranog odbijanja tužbenog zahtjeva uspostavljaju zakonski rokovi za poduzimanje određenih procesnih radnji, a ujedno je propisano kako će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima. Umjesto prava na tzv. odbacivanje tužbe u ranoj fazi postupka u ovom Zakonu je, identično kao i u Direktivi, uspostavljeno pravo na rano odbijanje tužbenog zahtjeva odnosno tužbe.
----	-----------------------------------	----------------------------------	---	----------------	--

27	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 7.	<p>Opći komentar na stavak 1.: Direktiva predviđa, kao jednu od mogućih mjera, i mogućnost žrtve SLAPP-a da od tužitelja koji je inicirao SLAPP postupak traži i naknadu štete. Toga nema u nacrtu.</p> <p>Kao učinkovitu mjeru zaštite zakon bi trebao fizičkim osobama uključenim u javno djelovanje omogućiti korištenje sekundarne pravne pomoći sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći bez provjeravanja imovnog cenzusa. Svjesni situacije u našoj zemlji i kolika primanja ostvaruju novinari, novinarka, branitelji i braniteljice ljudskih prava, okoliša i javnih resursa, plaćanjem skupih odvjetničkih troškova većina njih bi ugrozila svoju osobnu egzistenciju i egzistenciju članova svoje obitelji. Iako su navedene osobe tužena strana, one bi predujmljivale trošak postupka koji bi im tek po pravomoćnosti eventualno bio vraćen.</p> <p>Dugotrajnosti građanskih postupaka, koji mogu trajati i više godina, dok ovim nacrtom nisu propisani rokovi u kojima bi se ovi postupci trebali završiti, dodatno su financijsko opterećenje za tuženika. Za osiguravanje dostupnosti pravne pomoći potrebna je izmjena Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći.</p>	Primljeno na znanje	<p>U predmetnom postupku se podredno primjenjuje Zakon o parničnom postupku. Nema prepreke da osoba uključena u javno djelovanje u postupku postavi zahtjev za naknadu štete u skladu sa općim propisima, a što je zajamčeno institutom protutužbe u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku.</p> <p>Predmet ovog Zakona nije pružanje besplatne pravne pomoći. U skladu sa Planom zakonodavnih aktivnosti za 2026. predviđeno je upućivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u IV. kvartalu u procedure Vlade Republike Hrvatske te će se prilikom izrade Nacrta ovog propisa razmotriti ovaj prijedlog. Ovim Zakonom se u vezi postupka ranog odbijanja tužbenog zahtjeva uspostavljaju zakonski rokovi za poduzimanje određenih procesnih radnji, a ujedno je propisano kako će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima.</p>
----	-----------------------------------	----------------------------------	---	---------------------	--

28	CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 7.	<p>Zlonamjerni sudski postupci protiv javnog djelovanja (SLAPP) često se pokreću u situacijama izražene neravnoteže moći između stranaka, primjerice kada politički akteri, javne osobe ili velike korporacije pokreću postupke protiv novinara, aktivista, istraživača ili organizacija civilnog društva. U takvim situacijama sam sudski postupak, bez obzira na njegov konačni ishod, može imati snažan odvraćajući učinak (chilling effect) na javno djelovanje i sudjelovanje u raspravama o pitanjima od javnog interesa.</p> <p>Sloboda izražavanja i sudjelovanje u javnoj raspravi o pitanjima od javnog interesa zaštićeni su člankom 10. Europske konvencije o ljudskim pravima te člankom 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Upravo zato SLAPP postupci predstavljaju širi problem za demokratski javni prostor i pluralizam, a ne samo procesno pitanje između dviju stranaka u sporu.</p> <p>U tom kontekstu smatramo da je posebno važno da postupovna jamstva predviđena ovim člankom budu osmišljena i primjenjivana na način koji omogućuje brzu, učinkovitu i stvarno dostupnu zaštitu osoba koje sudjeluju u javnom djelovanju, osobito u situacijama kada postoji očita neravnoteža moći između stranaka u postupku. U suprotnom postoji rizik da zakon, unatoč svojoj svrsi, neće u potpunosti ostvariti zaštitnu funkciju koju bi trebao imati u sprječavanju zlouporabe pravosudnog sustava za ograničavanje javne rasprave.</p>	Primljeno na znanje	Postupovna jamstva predviđena ovim člankom osmišljena su na način koji omogućuje brzu, učinkovitu i stvarno dostupnu zaštitu osoba koje sudjeluju u javnom djelovanju.
----	---------------------------	-------------------------------	---	---------------------	--

29	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 8.	<p>Institut „umješača“ i sada postoji u našem Zakonu o parničnom postupku. To je osoba koja stupa u parnicu te snosi sve posljedice takvog stupanja, što utječe i na troškove postupka. Prema sadašnjem nacrtu nema mogućnosti da se, primjerice, neka organizacija ili osoba na drugi način „uključi“ u postupak i pomogne sudu u donošenju pravične odluke. Također, propisano je da osoba koja se „miješa“ u postupak mora imati „pravni interes“, a organizacije koje se bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, pored tog svojeg svojstva/svrhe, ne bi trebale posebno dokazivati i pravni interes, već bi se to trebalo podrazumijevati. Također bi tu trebalo uključiti i organizacije koje se bave zaštitom slobode izražavanja i sličnih prava i načela. Direktiva kaže - kako bi se osigurala djelotvornija razina zaštite, udruženja, organizacije, sindikati i drugi subjekti koji, u skladu s kriterijima utvrđenima u nacionalnom pravu, imaju legitiman interes za zaštitu ili promicanje prava osoba uključenih u javno djelovanje trebali bi moći poduprijeti tuženika u sudskim postupcima pokrenutim u vezi s javnim djelovanjem, uz njegovu suglasnost. Tom bi potporom trebalo osigurati da se u takvim postupcima može iskoristiti posebna stručnost takvih subjekata, čime se doprinosi ocjeni suda o tome je li predmet zlonamjeran ili o tome je li tužba očito neosnovana. Takva potpora bi, na primjer, mogla biti u obliku pružanja informacija relevantnih za predmet, intervencija u korist tuženika u sudskom postupku ili bi mogla biti u bilo kojem drugom obliku kako je predviđeno u nacionalnom pravu. Uvjeti pod kojima bi nevladine organizacije mogle podupirati tuženika i postupovni zahtjevi za takvu potporu, kao što su prema potrebi rokovi, trebali bi biti uređeni nacionalnim pravom. Države članice koje nemaju kriterije za legitimni interes mogu prihvatiti da subjekti općenito mogu podupirati tuženika u skladu s ovom Direktivom.</p>	Primljeno na znanje	Sudjelovanje trećih osoba zajamčeno je ovim zakonom te se propisuje kako se kao umješač na strani osoba uključenih u javno djelovanje može pridružiti pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, a imaju pravni interes.
----	-----------------------------------	----------------------------------	--	---------------------	---

30	LANA OFAK	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 8.	<p>Predložena odredba, prema kojoj se u zlonamjerne sudske postupke mogu kao umješaci uključiti organizacije i druge osobe „koje imaju pravni interes“, nije usklađena s Direktivom 2024/1069 te ne ostvaruje svrhu koju bi ovakav institut trebao imati. Direktiva jasno propisuje da države članice moraju omogućiti sudu da prihvati sudjelovanje udruženja, organizacija, sindikata i drugih subjekata koji imaju legitiman interes za zaštitu ili promicanje prava osoba uključenih u javno djelovanje, uz suglasnost tuženika. Usto, Direktiva naglašava da je svrha ove podrške upravo u tome da se sudu omogući pristup posebnoj stručnosti tih subjekata, kako bi se olakšala procjena je li postupak zlonamjerman ili očito neosnovan. Nadalje, za one države koje nemaju propisane kriterije za „legitiman interes“ Direktivom se izričito dopušta da se takvi subjekti mogu uključiti da podupiru tuženika u skladu s Direktivom. Suprotno tome, Nacrt uvodi znatno užu kriterij - pravni interes. Takav kriterij je znatno restriktivniji, te će u praksi gotovo u potpunosti onemogućiti uključivanje organizacija, udruga i stručnih tijela i osoba, iako oni prema europskim standardima imaju važnu ulogu u prepoznavanju i suzbijanju SLAPP-ova. Time se predloženi institut praktično lišava sadržaja. Mogućnost uključivanja trećih osoba ostat će iznimno rijetka, a sudovi će biti zakinuti za ekspertizu i informacije koje su prema Direktivi nužne za pravilnu ocjenu zlonamjernosti postupka. Također sukladno Direktivi potpora ne mora biti ograničena na svojstvo "umješaca" već bi mogla biti i u obliku pružanja informacija relevantnih za predmet.</p>	Nije prihvaćen	Priznavanje pravnog interese mogu ostvariti sve one organizacije i druge osobe (udruženja, organizacija, sindikata i drugih subjekata) koje imaju legitiman interes (pravni interes) za zaštitu ili promicanje prava osoba uključenih u javno djelovanje, uz suglasnost tuženika.
31	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 9.	<p>Zašto se zahtjev za predujmom troškova mora postaviti već u odgovoru na tužbu? Zašto ne može bilo kada tijekom postupka?</p>	Nije prihvaćen	S ciljem ekonomičnosti postupka te kako se postupak ne bi nepotrebno otežao u kasnijim fazama postupka propisano je da se zahtjev za osiguranje procijenjenih troškova postupka treba postaviti u odgovoru na tužbu.

32	HP - HRVATSKA POŠTA D.D.	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 9.	U odnosu na članak 9., navedenog prijedloga Zakona, predlaže se da se iza stavka 5) doda novi stavak 6) koji glasi: "Ako sud odbije zahtjev za osiguranje procijenjenih troškova postupka, može odlučiti da se postupak nastavi i prije nego što rješenje o odbijanju postane pravomoćno."	Nije prihvaćen	U skladu s odredbom članka 278. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku sud je ovlašten u tijeku pripremanja glavne rasprave do ročišta za glavnu raspravu odlučiti o svim pitanjima koje se tiču upravljanja postupkom, uključujući o osiguranju parničnih troškova. Odredbom stavka 2. istoga članka propisano je kako protiv odluka koje donosi sud u tijeku pripremanja glavne rasprave, a koje se odnose na upravljanje postupkom, nije dopuštena posebna žalba (žalba je dopuštena naknadno protiv presude odnosno odluke kojom se postupak dovršava).
33	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 10.	Članak 10. ne utvrđuje pravo na žalbu protiv odluke suda da nešto jest ili nije očito neosnovan postupak, a pravo žalbe protiv takve odluke predviđeno je Direktivom. Dodatno, nema nikakvih parametara za utvrđivanje što će se smatrati „očito neosnovanim postupkom“ nego se prostor za tumačenje tog pojma prepušta ocjeni suda, a tako je i u Direktivi. Među pravim stručnjacima postoji bojazan da bi to značajno smanjilo mogućnost da će sud donositi odluke kako su pojedine tužbe „očito neosnovane“ i da ćemo morati čekati da to pitanje riješi sudska praksa.	Nije prihvaćen	U skladu s odredbom članka 325. stavka 1. Zakona o parničnom postupku sud odlučuje presudom o zahtjevu koji se tiče glavne stvari i sporednih traženja. Pravo na žalbu protiv presude zajamčeno je odredbom članka 348. Zakona o parničnom postupku, a jednaka zaštita pruža se i strankama u drugim sudskim postupcima u građanskim i trgovačkim stvarima te stoga ovim Zakonom nije potrebno posebno propisivati pravo na žalbu protiv odluke o ranom odbijanju tužbenog zahtjeva.
34	HP - HRVATSKA POŠTA D.D.	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 10.	U odnosu na članak 10. navedenog prijedloga Zakona, kojim je propisana mogućnost ranog odbijanja tužbenog zahtjeva kao očito neosnovanog, ističemo da bi, sukladno preambuli Direktive, protiv odluke kojom se odobrava rano odbijanje tužbe, kao i protiv odluke o odbijanju ranog odbijanja tužbe, se trebala moći podnijeti žalba. Slijedom navedenog, predlažemo da se u tekst prijedloga Zakona unesu odredbe kojima se uređuje pravo na žalbu protiv navedenih odluka.	Nije prihvaćen	U skladu s odredbom članka 325. stavka 1. Zakona o parničnom postupku presudom sud odlučuje presudom o zahtjevu koji se tiče glavne stvari i sporednih traženja. Pravo na žalbu protiv presude zajamčeno je odredbom članka 348. Zakona o parničnom postupku, a jednaka zaštita pruža se i strankama u drugim sudskim postupcima u građanskim i trgovačkim stvarima te stoga ovim Zakonom nije potrebno posebno propisivati pravo na žalbu protiv odluke o ranom odbijanju tužbenog zahtjeva.
35	BLAŽENKA DIVJAK	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 10.	Kako će se ove odredbe primjenjivati na zlonamjerne tužbe koje su već godinama u postupku? Bilo bi uputno da sud dostavi tužitelju i tuženiku informaciju o potencijalnoj primjeni odredbi ovog Zakona.	Nije prihvaćen	Ovaj Zakon će se primjenjivati samo na postupke koji su pokrenuti nakon stupanja na snagu ovoga zakona, a što će se propisati novom prijelaznom odredbom Zakona.

36	HP - HRVATSKA POŠTA D.D.	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 11.	<p>U odnosu na članak 11. prijedloga Zakona, ističemo da je pitanje naknade troškova u slučaju djelomičnog uspjeha u sporu već detaljno uređeno Zakonom o parničnom postupku.</p> <p>Slijedom navedenog, predlažemo brisanje dijela odredbe u ovom članku koji glasi „ili uspije u manjem dijelu”, budući da je suvišan i u suprotnosti s odredbama Zakona o parničnom postupku. Ujedno, sukladno Zakonu o parničnom postupku, parnični troškovi već obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika, pa je dio odredbe koji glasi „uključujući i nagradu odvjetniku prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika” također suvišan. Stoga predlažemo i njegovo brisanje iz ovog članka,</p>	Nije prihvaćen	<p>Člankom 14. stavkom 1. Direktive je propisano je sa su države članice Europske unije dužne osigurati da se tužitelju koji je pokrenuo zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja može naložiti da snosi sve vrste troškova postupka koji se mogu dodijeliti na temelju nacionalnog prava, uključujući cjelokupne troškove pravnog zastupanja nastale tuženiku, osim ako su takvi troškovi prekomjerni.</p> <p>Odredbom članka 11. Zakona se u naš nacionalni sustav prenosi citirana odredba Direktive.</p>
37	PUČKI PRAVOBRANITE LJ	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 12.	<p>Stavkom 1. ovoga članka propisuje se da će tužitelju, kada se utvrdi da je vodio zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud izreći novčanu kaznu u iznosu od 10 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 5.000 eura, odnosno tužitelju pravnoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 20 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 20.000 eura.</p> <p>Stavkom 2. propisuje se da se naplaćena novčana kazna uplaćuje na račun prihoda državnog proračuna RH, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.</p> <p>Sankcioniranje zlonamjernog tužitelja je potrebno kako bi ga se odvratilo od daljnjih zlonamjernih radnji, kako u već započetom postupku, tako i u odnosu na planirane buduće postupke, slijedom čega smatramo ovako stipuliranu odredbu nedovoljno odvratajućom.</p> <p>Naime, st. 1. ovog članka odnosi se na visinu novčane kazne prema dokazanom zlonamjernom tužitelju fizičkoj osobi ili pravnoj osobi. U oba slučaja, visina kazne je dvostruko ograničena - s jedne strane postotkom iznosa vrijednosti predmeta spora (do 10 posto za tužitelja fizičku osobu, odnosno 20 posto tužitelja pravnu osobu), a s druge strane maksimalnim mogućim iznosom za naplatu (5.000 eura za tužitelja fizičku</p>	Nije prihvaćen	<p>Zakonom se propisuje novčana kazna tužitelju fizičkoj osobi u iznosu od 10 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 5.000 eura, odnosno tužitelju pravnoj osobi u iznosu od 20 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 20.000 eura. Smatramo kako su navedeni iznosi primjereni u odnosu na radnje kojima se vrši zloupotreba parničnog postupka (podnošenje strateške tužbe protiv javnog djelovanja) i prilikama u Republici Hrvatskoj.</p>

osobu, odnosno 20.000 eura za tužitelja pravnu osobu).

Smatramo da ovakvo dvostruko ograničenje, posebice fiksiranjem maksimalnog iznosa za naplatu na 5.000, odnosno 20.000 eura za dokazanog zlonamjernog tužitelja, pretjerano pogoduje upravu dokazanom zlonamjernom tužitelju te neće uvijek djelovati dovoljno odvraćajuće niti za konkretnog niti za dio budućih zlonamjernih tužitelja.

Naime, tužitelji, osim fizičkih osoba mogu biti i korporacije i drugi pravni subjekti sa znatnim financijskim sredstvima, a koji svoju financijsku dominaciju pokušavaju iskoristiti pokretanjem ove vrste sudskih postupaka, unaprijed znajući da bi im, u slučaju gubitka, maksimalan iznos sankcija bio 20.000 eura, što neće svima biti suviše otegotan i odvraćajući teret.

Zamisliva je situacija u kojoj bi zlonamjerni tužitelj započeo sudski postupak u kojem bi vrijednost predmeta spora označio iznosom većim od 100.000 eura. U takvom postupku, svaka bi sudska i odvjetnička radnja bila iznimno financijski otegotna za tuženika pa bi se isti, potencijalno radi uštede, mogao ustezati od korištenja nekih procesnih radnji i mehanizama, dok isti taj trošak pravnih radnji ne bi bio teret tužitelju. Ukoliko bi tuženik ipak uspio u takvom sporu te dokazao da je tužitelj bio zlonamjerman, tužitelja pravnu osobu (npr. velika tehnološka korporacija) se ne bi moglo kazniti iznosom većim 20.000 eura iako bi, stipuliranih 20% vrijednosti predmeta spora, predstavljao veći iznos za naplatu, a time bi i snažnije odvraćajuće djelovao na druge tužiteljeve planirane (zlonamjerne) postupke i s njima povezane kalkulirane financijske rizike.

Smatrajući osobito bitnim da zakon omogućava izricanje primjerene, proporcionalne i odvraćajuće sankcije u svakom pojedinom slučaju (a koja se ne bi uvijek mogla izreći u slučaju postavljanja granice kako je to navedeno u Nacrtu prijedloga zakona), predlažemo da se odredba čl. 12. st. 1. izmijeni na način da glasi:

			1. Kada se utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud će izreći tužitelju fizičkoj osobi novčanu kaznu u minimalnom iznosu od 10 posto vrijednosti predmeta spora, odnosno tužitelju pravnoj osobi novčanu kaznu u minimalnom iznosu od 20 posto vrijednosti predmeta spora.		
38	UDRUGA BIOM	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 12.	Zakon predviđa novčane kazne u svom čl. 12., što svakako pohvaljujemo, no nije jasno zašto se predviđa gornja granica iste? Čini se kao da se na taj način previše izlazi u susret pokretačima SLAPP postupaka jer zapravo novčana kazna predviđena postotkom ovisi o vrijednosti predmeta spora, a koju određuje podnositelj tužbe. Mišljenja smo kako nema potrebe da se bilo kako olakšava položaj podnositeljima takvih tužbu jer oni svojim radnjama, besmislenim postupcima, dodatno opterećuju pravosudni sustav usto što predstavljaju ogroman teret onima koji su tim postupcima izloženi. Predlažemo brisanje gornje granice novčane kazne.	Nije prihvaćen	Zakonom se propisuje novčana kazna za tužitelje pravne osobe u iznosu od 20 posto vrijednosti spora, ali ne više od 20.000 eura. Smatramo kako je navedeni iznos primjeren u odnosu na radnje kojima se vrši zloupotreba parničnog postupka (podnošenje strateške tužbe protiv javnog djelovanja) i prilikama u Republici Hrvatskoj.
39	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 12.	Nacrt belgijskog zakonskog modela: Za zluporabe sudskih postupaka protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog njihovog angažmana u javnosti, sud može izreći novčanu kaznu do 25.000 eura. Smatraju to primjerenom kaznom za one koji koriste pravosuđe za očito odugovlačenje ili nezakonite svrhe. Štoviše, tužitelju se također može naložiti, nakon zahtjeva ili čak po službenoj dužnosti, da plati naknadu štete tuženiku. Odšteta može uključivati sve pripisane vrste troškova postupka, uključujući sve troškove koje je tuženik imao za pravno zastupanje, osim ako su ti troškovi pretjerani. Iznos novčane kazne trebao bi ovisiti o resursima koji su takvim tužiteljima na raspolaganju. Sredstva prikupljena od takvih sankcija potencijalno bi se mogla uplatiti u fond koji bi u budućnosti pokrивao troškove besplatne pravne pomoći svima pogođenima SLAPP tužbama.	Nije prihvaćen	Zakonom se propisuje novčana kazna za tužitelje pravne osobe u iznosu od 20 posto vrijednosti spora, ali ne više od 20.000 eura. Smatramo kako je navedeni iznos primjeren prilikama u Republici Hrvatskoj. U predmetnom postupku se podredno primjenjuje Zakon o parničnom postupku. Nema prepreke da osoba uključena u javno djelovanje u postupku postavi zahtjev za naknadu štete u skladu sa općim propisima, a što je zajamčeno institutom protutužbe u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku. Predmet ovog Zakona nije pružanje besplatne pravne pomoći. U skladu sa Planom zakonodavnih aktivnosti za 2026. predviđeno je upućivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u IV. kvartalu u procedure Vlade Republike Hrvatske te će se prilikom izrade Nacrta ovog propisa razmotriti ovaj prijedlog.

40	VALENTINA GRUBEŠIĆ ČRNELČ	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 12.	Predlažem uspostavu registra "SLAPP tužitelja" u koji će se upisivati tužitelji za koje je utvrđeno da su vodili zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja. Takav bi registar omogućio transparentno praćenje tužitelja koji sustavno pokreću spomenute postupke, a njihovo evidentiranje bi također imalo preventivni učinak na buduće, potencijalne tužitelje.	Nije prihvaćen	Zaštitne mjere predviđene ovim Zakonom su dostane za suzbijanje strateških tužbi usmjerenih protiv javnog djelovanja te smatramo kako uspostava posebnog registra nije potrebna.
41	HP - HRVATSKA POŠTA D.D.	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 12.	U odnosu na članak 12. stavak 1. prijedloga Zakona, kojim je propisano da će sud izreći tužitelju fizičkoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 10 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 5.000 eura, odnosno tužitelju pravnoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 20 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 20.000 eura kada se utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja, predlažemo da se dio teksta koji glasi "sud će izraći" zamijeni tekstem "sud može izreći".	Nije prihvaćen	Obveza izricanja kazne u slučaju postojanja odgovornosti ne može biti diskrecijsko pravo suda te se stoga prijedlog ne prihvaća.
42	BLAŽENKA DIVJAK	II. ZAŠTITNE MJERE, Članak 12.	Sudove bi trebalo obvezati da naprave pregled postojećih postupaka koji imaju obilježja zlonamjernih tužbi te da tuženike uputi u njihova prava, a tužitelje upozori.	Nije prihvaćen	Ovaj Zakon će se primjenjivati samo na postupke koji su pokrenuti nakon stupanja na snagu ovoga zakona, a što će se propisati novom prijelaznom odredbom Zakona.

43	CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE	III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA, Informiranje i transparentnost	<p>Uspješnost provedbe zakona o zaštiti od SLAPP postupaka uvelike ovisi o dostupnosti pouzdanih podataka o takvim postupcima. Sustavno prikupljanje, analiza i javna dostupnost podataka o SLAPP postupcima važni su za razumijevanje razmjera problema, evaluaciju učinkovitosti zakonskih mjera te informiranje javnosti i donositelja odluka.</p> <p>U tom smislu smatramo da bi zakon trebao osigurati višu razinu transparentnosti i dostupnosti podataka o takvim postupcima, uključujući podatke o vrstama tužbi, profilima tužitelja i tuženika, trajanju postupaka te ishodima sporova. Takvi podaci važni su za praćenje eventualnih obrazaca zlouporabe pravosudnog sustava te za oblikovanje javnih politika usmjerenih na zaštitu slobode izražavanja i javnog djelovanja.</p> <p>Transparentnost je pritom važna i za jačanje povjerenja javnosti u pravosudni sustav i u učinkovitost mehanizama zaštite od zlonamjernih sudskih postupaka.</p>	Primljeno na znanje	Ovim Zakonom se propisuje kako će Pravosudna akademija biti jedinstvena kontaktna točka za Pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore.
----	---------------------------	---	---	---------------------	--

44	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO	III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA, Članak 16.	<p>HND smatra kako bi trebalo propisati potpunu javnu dostupnost podataka koje bi trebalo prikupljati prema preporukama Europske komisije [(EU) 2022/758] gdje se u točki 31. navodi sljedeća kategorizacija: (a) broj predmeta koji se odnose na očito neosnovane ili zlonamjerne sudske postupke protiv javnog sudjelovanja koji su pokrenuti u relevantnoj godini; (b) broj predmeta koji se odnose na očito neosnovane ili zlonamjerne sudske postupke protiv javnog sudjelovanja koji su u relevantnoj godini rano odbačeni kao neosnovani i iz postupovnih razloga, počevši od 2022.; (c) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tuženika (npr. novinar, borac za ljudska prava, medijska kuća); (d) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tužitelja (npr. političar, privatna osoba, poduzeće, je li tužitelj strani subjekt); (e) podatke o radnjama javnog sudjelovanja zbog kojih su pokrenuti sudski postupci; (f) procijenjen iznos početne štete koju su zatražili tužitelji; (g) opis različitih pravnih osnova koje su upotrebljavali tužitelji i podaci povezani s time; (h) podatke o trajanju postupka, uključujući sve stupnjeve nadležnosti; Prilog preporukama Odbora ministara Vijeća Europe CM/Rec(2024)2, točka 47. Države članice trebaju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale potpunu transparentnost i javnost slučajevima za koje nacionalna pravosudna i druga tijela utvrde da predstavljaju SLAPP-ove, uključujući pružanje mogućnost objave sudskih nalaza. Točka 48. Države članice trebaju omogućiti prikupljanje podataka o slučajevima SLAPP-a. U tu svrhu, trebali bi omogućiti uspostavu javnog upisnika predmeta koji su klasificirani kao SLAPP. Te registre treba ažurirati i učiniti dostupnima javnosti besplatno i bez odgovode. Kako bi se zajamčio potpuni pristup podacima, države članice trebale bi registar učiniti dostupnim, idealno offline i online, u skladu s relevantnim europskim standardima o ljudskim pravima i zaštiti podataka.</p>	Primljeno na znanje	U skladu s ovim Zakonom ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja. Predmetna evidencije i statistički podaci u skladu sa ovim Zakonom sadržavati će statističke podatke o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih po godinama, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe.
----	-----------------------------------	--	--	---------------------	---

45	"GONG"	III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA, Članak 16.	Kako bi se osigurala transparentnost slučajeva za koje pravosuđna tijela utvrde da predstavljaju SLAPP-ove, potrebno je uspostaviti javni registar predmeta koji su klasificirani kao SLAPP. Taj registar treba ažurirati.	Nije prihvaćen	Zaštitne mjere predviđene ovim Zakonom su dostane za suzbijanje strateških tužbi usmjerenih protiv javnog djelovanja te smatramo kako uspostava posebnog registra nije potrebna.
46	LANA OFAK	III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA, Članak 16.	Predložena zakonska odredba, prema kojoj je ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno voditi evidencije i statističke podatke isključivo o sudskim predmetima „sukladno ovom Zakonu“, postavljena je preusko. Ako se evidencija bude vodila samo za postupke koji se kvalificiraju isključivo prema ovom Zakonu, neće biti moguće dobiti potpunu i realnu sliku ukupnog opsega SLAPP postupaka u Republici Hrvatskoj. Time se otežava procjena stvarne učestalosti zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja. Za cjelovito praćenje i ocjenu učinka zakona potrebno je voditi evidenciju o svim SLAPP postupcima, neovisno o tome ulaze li formalno u uski doseg ovog Zakona. Ovakvo proširenje obveze vođenja evidencija bilo bi također u skladu s načelima politike boljih propisa, posebno u dijelu koji se odnosi na vrednovanje učinka primjene propisa.	Nije prihvaćen	Statistička obrada sudskih predmeta usklađena je sa predmetom i područjem primjene ovog Zakona. Prijedlogom se predlaže propisati vođenje statističkih podataka izvan područja primjene ovog Zakona, a što nije moguće
47	VALENTINA GRUBEŠIĆ ČRNELČ	III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA, Članak 16.	Evidencija i statistički podaci o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka trebaju biti objavljeni javno i dostupni građanima, poštujući pritom relevantne propise i standarde zaštite osobnih podataka.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
48	BLAŽENKA DIVJAK	III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA, Članak 16.	Dobro je da se vode vode statistike, ali iz ovog Nacrta nije jasno kako će se točno ovaj Zakon primjenjivati na postupke koji već traju godinama. Hoće li se i koje odredbe primjenjivati na zlonamjerne tužitelje koji pet, šest i više godina zlorabljavaju svoj povlašteni položaj i dostupna financijska sredstva za objesno parničenje?	Primljeno na znanje	Ovaj Zakon će se primjenjivati samo na postupke koji su pokrenuti nakon stupanja na snagu ovoga zakona, a što će se propisati novom prijelaznom odredbom Zakona.

**IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2026. godinu.

Rok: II. kvartal 2026.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci članak 114

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L, 2024/1069)

32024L1069

- Članci 8. i 13. preuzeto: Zakon o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19)

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Ivan Crnčec

Državni tajnik i EU koordinador

16.3.2026.

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko - Zgombić

Državna tajnica i EU koordinatorica

(potpis)

16.3.2026.

(datum i pečat)

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom su Direktivom predviđene zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama koje su podnesene odnosno koji su pokrenuti protiv fizičkih i pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje.</p>	<p>Predmet Zakona</p> <p>Članak 1.</p> <p>(1) Ovim Zakonom uređuju se zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutih protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje.</p> <p>(2) Ovaj Zakon primjenjuje se na sudske postupke iz stavka 1. članka 1. ovoga Zakona i na predmete s prekograničnim implikacijama.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
<p>Članak 2.</p> <p>Područje primjene</p> <p>Ova se Direktiva primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima s prekograničnim implikacijama koje su predmetom građanskog postupka, među ostalim i postupaka za privremene mjere i mjere predostrožnosti te protutužbi, bez obzira na vrstu suda. Ne obuhvaća posebice porezne, carinske ili upravne stvari ni odgovornost države za djelovanja ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti (acta iure imperii). Ova se Direktiva ne primjenjuje na kaznene stvari ili arbitražu i njome se ne</p>	<p>Predmet Zakona</p> <p>Članak 1.</p> <p>(1) Ovim Zakonom uređuju se zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutih protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje.</p> <p>(2) Ovaj Zakon primjenjuje se na sudske postupke iz stavka 1. članka 1. ovoga Zakona i na predmete s prekograničnim implikacijama.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.</p>	<p>(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na porezne, carinske, upravne stvari ni na odgovornost države za djelovanje ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti, na kaznene stvari ili arbitražu i njime se ne dovodi u pitanje kazneno procesno pravo.</p>		
<p>Članak 3.</p> <p>Minimalni zahtjevi</p> <p>1. Države članice mogu uvesti ili zadržati odredbe koje su povoljnije za zaštitu osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja u građanskim stvarima, uključujući nacionalne odredbe kojima se uspostavljaju djelotvornija postupovna jamstva u vezi s pravom na slobodu izražavanja i informiranja.</p> <p>2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne smije činiti osnovu za smanjenje razine zaštitnih mjera koje države članice već pružaju u pitanjima obuhvaćenima ovom Direktivom.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>RH nema propisanu zaštitu osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja pa navedeni članak za RH nije relevantan.</p>

<p>Članak 4.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „javno djelovanje” znači davanje bilo koje izjave ili obavljanje bilo koje aktivnosti fizičke ili pravne osobe pri ostvarivanju prava na slobodu izražavanja i informiranja, slobodu umjetnosti i znanosti ili slobodu okupljanja i udruživanja te bilo koje pripremne, potporne ili pomoćne aktivnosti izravno povezane s time, i koja se odnosi na pitanje od javnog interesa;</p> <p>2. „pitanje od javnog interesa” znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost za njega može imati legitiman interes, u područjima kao što su:</p> <p>(a) temeljna prava, javno zdravlje, sigurnost, okoliš ili klima;</p> <p>(b) aktivnosti fizičke ili pravne osobe koja je javna ličnost u javnom ili privatnom sektoru;</p> <p>(c) pitanja koja razmatra zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili pitanja koja se razmatraju u okviru bilo kojeg drugog službenog postupka;</p> <p>(d) optužbe o korupciji, prijevarama, ili o bilo kojem drugom kaznenom djelu ili o prekršajima u vezi s time;</p> <p>(e) aktivnosti čiji je cilj zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. Ugovora o</p>	<p>Pojmovi</p> <p>Članak 4.</p> <p>U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:</p> <p>1. „javno djelovanje” znači davanje bilo koje izjave ili obavljanje bilo koje aktivnosti fizičke ili pravne osobe pri ostvarivanju prava na slobodu izražavanja i informiranja, slobodu umjetnosti i znanosti ili slobodu okupljanja i udruživanja te bilo koje pripremne, potporne ili pomoćne aktivnosti izravno povezane s time, a koje se odnose na pitanje od javnog interesa</p> <p>2. „pitanje od javnog interesa” znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost za njega može imati pravni interes u područjima kao što su:</p> <p>(a) temeljna prava, javno zdravlje, sigurnost, okoliš ili klima</p> <p>(b) aktivnosti fizičke ili pravne osobe koja je javna ličnost u javnom ili privatnom sektoru</p> <p>(c) pitanja koja razmatra zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili pitanja koja se razmatraju u</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

<p>Europskoj uniji, uključujući zaštitu demokratskih procesa od neopravdanog uplitanja, osobito borbom protiv dezinformacija;</p> <p>3. „zlonamjerni sudski postupci protiv javnog djelovanja” znači sudski postupci koji nisu pokrenuti radi stvarnog isticanja ili ostvarivanja prava, nego čija je glavna svrha sprečavanje, ograničavanje ili sankcioniranje javnog djelovanja, pri čemu se često iskorištava neravnoteža moći između stranaka, i kojima se nastoje ostvariti neosnovane tužbe. Naznake takve svrhe uključuju na primjer sljedeće:</p> <p>(a) nerazmjerna, prekomjerna ili nerazumna priroda tužbenog zahtjeva ili njegova dijela, uključujući prekomjernu vrijednost spora;</p> <p>(b) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili s njim povezani subjekti;</p> <p>(c) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje od strane tužitelja ili njegovih zastupnika, prije ili tijekom sudskog postupka, kao i slično ponašanje tužitelja u sličnim ili paralelnim predmetima;</p> <p>(d) zloupotreba postupovnih taktika, kao što su odgađanje postupka, prijevarno ili zlonamjerno biranje najpovoljnije jurisdikcije ili odustajanje od tužbe, u zloj vjeri, u kasnijoj fazi postupka.</p>	<p>okviru bilo kojeg drugog službenog postupka</p> <p>(d) optužbe o korupciji, prijevarami, ili o bilo kojem drugom kaznenom djelu ili o prekršajima u vezi s time</p> <p>(e) aktivnosti čiji je cilj zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, uključujući zaštitu demokratskih procesa od neopravdanog uplitanja, osobito borbom protiv dezinformacija</p> <p>3. „zlonamjerni sudski postupci protiv javnog djelovanja” su sudski postupci koji nisu pokrenuti radi stvarnog isticanja ili ostvarivanja prava, nego čija je glavna svrha sprečavanje, ograničavanje ili sankcioniranje javnog djelovanja, pri čemu se često iskorištava neravnoteža moći između stranaka, i kojima se nastoje ostvariti neosnovane tužbe. Naznake takve svrhe uključuju na primjer sljedeće:</p> <p>(a) ako tužitelj pokušava iskoristiti neravnotežu moći, kao što je njegova financijska prednost, politički ili društveni utjecaj, ili pokušava vršiti pritisak na tuženika</p> <p>(b) nerazmjerna, prekomjerna ili</p>		
--	---	--	--

	<p>nerazumna priroda tužbenog zahtjeva ili njegova dijela, uključujući prekomjernu vrijednost spora</p> <p>(c) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili s njim povezani subjekti</p> <p>(d) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje od strane tužitelja ili njegovih zastupnika, prije ili tijekom sudskog postupka, kao i slično ponašanje tužitelja u sličnim ili paralelnim predmetima</p> <p>(e) zloupotreba postupovnih taktika, kao što su odgađanje postupka, prijevarno ili zlonamjerno biranje najpovoljnije nadležnosti ili odustajanje od tužbe, u zloj vjeri, u kasnijoj fazi postupka</p>		
<p>Članak 5.</p> <p>Predmeti s prekograničnim implikacijama</p> <p>1. Za potrebe ove Direktive smatra se da predmet ima prekogranične implikacije, osim ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao sud pred kojim je pokrenut postupak te osim ako se svi ostali elementi relevantni za dotičnu situaciju</p>	<p>Pojmovi</p> <p>Članak 4.</p> <p>U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:</p> <p>...</p> <p>5. „predmet s prekograničnim implikacijama“ je predmet u kojem</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>nalaze samo u toj državi članici.</p> <p>2. Domicil se utvrđuje u skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012.</p>	<p>jedna od stranaka postupka nema prebivalište odnosno boravište ili sjedište u istoj državi kao i sud pred kojim je postupak pokrenuti odnosno ako se svi ostali elementi relevantni za predmet ne nalaze samo u državi suda pred kojim je pokrenut postupak, pri čemu se prebivalište odnosno boravište ili sjedište stranaka postupka utvrđuje u skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinaka)</p>		
<p>Članak 6.</p> <p>Zahtjevi za postupovna jamstva</p> <p>1. Države članice osiguravaju da fizičke ili pravne osobe protiv kojih su pokrenuti sudski postupci zbog njihove uključenosti u javno djelovanje mogu, u skladu s nacionalnim pravom, podnijeti zahtjev za:</p> <p>(a) osiguranje kako je predviđeno u članku 10.;</p> <p>(b) rano odbijanje očito neosnovanih tužbi kako je predviđeno u poglavlju III.;</p> <p>(c) pravna sredstva protiv zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja kako je predviđeno u</p>	<p>Postupovna jamstva</p> <p>Članak 7.</p> <p>(1) Postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak su:</p> <p>a) osiguranje procijenjenih troškova postupka</p> <p>b) rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva</p> <p>c) naknada troškova postupka</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>poglavlju IV.</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da sud pred kojim je pokrenut postupak može po službenoj dužnosti poduzeti mjere u vezi s postupovnim jamstvima kako je predviđeno u poglavljima III. i IV.</p>	<p>d) novčane kazne i druge sankcije.</p>		
<p>Članak 7.</p> <p>Ubrzana obrada zahtjevâ za postupovna jamstva</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se zahtjevi u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) i točkom (b) obrađuju ubrzano u skladu s nacionalnim pravom, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvorno pravno sredstvo i pravo na pošteno suđenje.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se zahtjevi u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (c) također mogu obrađivati ubrzano, ako je to moguće, u skladu s nacionalnim pravom, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvorno pravno sredstvo i pravo na pošteno suđenje.</p>	<p>Postupovna jamstva</p> <p>Članak 7.</p> <p>(1) Postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak su:</p> <p>a) osiguranje procijenjenih troškova postupka</p> <p>b) rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva</p> <p>c) naknada troškova postupka</p> <p>d) novčane kazne i druge sankcije.</p> <p>(2) Sud će uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima iz stavka 1. ovoga članka.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 8.</p> <p>Naknadna izmjena tužbi ili podnesaka</p> <p>Države članice osiguravaju da u sudskom postupku pokrenutom protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje eventualne naknadne izmjene tužbi ili podnesaka koje tužitelj izvrši, uključujući povlačenje tužbe, ne utječu na mogućnost da tuženik podnese zahtjev za pravna sredstva kako je predviđeno u poglavlju IV., u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>Prvim stavkom ne dovodi se u pitanje članak 6. stavak 2.</p>	<p>Primjena odredbi pravila parničnoga postupka</p> <p>Članak 6.</p> <p>Na pitanja postupka koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.</p>	<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19) članak/članci Članak 158.</p> <p>Tužitelj koji povuče tužbu ili se odrekne tužbenog zahtjeva dužan je tuženiku naknaditi troškove postupka.</p> <p>Članak 156.</p> <p>Stranka je dužna neovisno o ishodu parnice nadoknaditi protivnoj stranci troškove koje je uzrokovala svojom krivnjom ili slučajem koji se njoj dogodio.</p>
<p>Članak 9.</p> <p>Potpورا tuženiku u sudskom postupku</p> <p>Države članice osiguravaju da sud pred kojim je pokrenut sudski postupak protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje može prihvatiti da udruženja, organizacije, sindikati i drugi subjekti koji, u skladu s kriterijima utvrđenima njihovim nacionalnim pravom, imaju legitiman interes za zaštitu ili promicanje prava osoba uključenih u javno djelovanje, mogu podupirati tuženika ako je tuženik s time suglasan ili pružati informacije u tim</p>	<p>Sudjelovanje trećih osoba</p> <p>Članak 8.</p> <p>(1) U zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja može se kao umješać na strani osoba uključenih u javno djelovanje pridružiti pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove, udruge ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, a imaju pravni interes.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>postupcima u skladu s nacionalnim pravom.</p>	<p>(2) Sud će dopustiti sudjelovanje umješaka iz stavka 1. ovoga članka samo uz pristanak osoba uključenih u javno djelovanje.</p>		
<p>Članak 10.</p> <p>Osiguranje</p> <p>Države članice osiguravaju da u sudskim postupcima pokrenutima protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje sud pred kojim je pokrenut postupak može zahtijevati, ne dovodeći u pitanje pravo na pristup pravosuđu, da tužitelj pruži osiguranje za procijenjene troškove postupka, koji mogu uključivati troškove pravnog zastupanja nastale tuženiku i, ako je tako predviđeno u nacionalnom pravu, osiguranje za naknadu štete.</p>	<p>Osiguranje procijenjenih troškova postupka</p> <p>Članak 9.</p> <p>(1) Sud može na obrazloženi zahtjev fizičke ili pravne osobe protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja naložiti tužitelju da položi osiguranje procijenjenih troškova postupka koje bi morao nadoknaditi u slučaju da ne uspije s tužbom.</p> <p>(2) Fizička ili pravna osobe protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka postaviti u odgovoru na tužbu.</p> <p>(3) Ako postoje elementi koji upućuju na to da je postupak zlonamjerna u rješenju kojim se usvaja zahtjev za osiguranje procijenjenih troškova postupka sud</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

	<p>određuje novčani iznos osiguranja i rok od osam dana u kojem se osiguranje mora dati te upozorava tužitelja na posljedice koje zakon predviđa, ako ne bude dokazano da je osiguranje dano u određenom roku.</p> <p>(4) Pri odlučivanju o osiguranju procijenjenih troškova postupka sud će uzeti u obzir da iznos kojeg je tužitelj dužan položiti kao osiguranje procijenjenih troškova postupka ne ograničava tužiteljevo pravo na pristup sudu.</p> <p>(5) Ako tužitelj ne uplati osiguranje procijenjenih troškova postupka u roku od osam dana, smatrat će se da je povukao tužbu.</p>		
<p>Članak 11.</p> <p>Rano odbijanje</p> <p>Države članice osiguravaju da, nakon odgovarajućeg razmatranja, sudovi mogu odbiti tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja kao očito neosnovane u najranijoj mogućoj fazi postupka, u skladu s nacionalnim pravom.</p>	<p>Rano odbijanje tužbenog zahtjeva</p> <p>Članak 10.</p> <p>(1) Ako tuženik prigovori da se protiv njega vodi zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja sud je dužan najprije odlučiti o tom prigovoru na temelju uspjeha dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva.</p> <p>(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjieran sudski</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi prigovor iz stavka 1. ovoga članka s dokazima na kojima temelji prigovor iznijeti u odgovoru na tužbu.

(3) Teret dokaza osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji je dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on očito neosnovan.

(4) Tužitelj se može u roku od osam dana od dana dostave odgovora na tužbu, u podnesku predanom sudu, očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(5) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak može se u roku od osam dana od dana dostave podneska iz stavka 4. ovoga članka očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje ranije iznesene prigovore i zahtjeve te predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(6) Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti,

	<p>odnosno predložiti u tužbi, odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavka 4. i 5. ovoga članka.</p> <p>(7) Sud će po prigovoru iz stavka 1. ovoga članka odbiti tužbeni zahtjev ako tužitelj nije dokazao da njegov zahtjev nije očito neosnovan.</p>		
<p>Članak 12.</p> <p>Teret dokazivanja i obrazlaganja tužbenih zahtjeva</p> <p>1. Teret dokazivanja osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji podnosi tužbu.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da je u slučajevima u kojima tuženik podnio zahtjev za rano odbijanje tužitelj dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on očito neosnovan.</p>	<p>Rano odbijanje tužbenog zahtjeva</p> <p>Članak 10.</p> <p>(1) Ako tuženik prigovori da se protiv njega vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja sud je dužan najprije odlučiti o tom prigovoru na temelju uspjeha dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva.</p> <p>(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazložiti prigovor iz stavka 1. ovoga članka s dokazima na kojima temelji prigovor iznijeti u odgovoru na tužbu.</p> <p>(3) Teret dokaza osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji je dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

očito neosnovan.

(4) Tužitelj se može u roku od osam dana od dana dostave odgovora na tužbu, u podnesku predanom sudu, očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(5) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak može se u roku od osam dana od dana dostave podneska iz stavka 4. ovoga članka očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje ranije iznesene prigovore i zahtjeve te predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(6) Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavka 4. i 5. ovoga članka.

(7) Sud će po prigovoru iz stavka 1. ovoga članka odbiti tužbeni zahtjev ako tužitelj nije dokazao da njegov zahtjev nije očito neosnovan.

<p>Članak 13.</p> <p>Žalba</p> <p>Države članice osiguravaju da se protiv odluke o odobrenju zahtjeva za rano odbijanje na temelju članka 11. može podnijeti žalba.</p>	<p>Primjena odredbi pravila parničnoga postupka</p> <p>Članak 6.</p> <p>Na pitanja postupka koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.</p>	<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19) članak/članci</p> <p>Pravo na žalbu</p> <p>Članak 348.</p> <p>Protiv presude donesene u prvom stupnju stranke mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude, ako u ovom zakonu nije određen drugi rok. U mjeničnim i čekovnim sporovima taj je rok osam dana.</p>
<p>Članak 14.</p> <p>Dodjela troškova</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se tužitelju koji je pokrenuo zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja može naložiti da snosi sve vrste troškova postupka koji se mogu dodijeliti na temelju nacionalnog prava, uključujući cjelokupne troškove pravnog zastupanja nastale tuženiku, osim ako su takvi troškovi prekomjerni.</p> <p>2. Ako se nacionalnim pravom ne jamči dodjeljivanje cjelokupnih troškova pravnog zastupanja koji premašuju ono što je utvrđeno u tablicama koje sadržavaju zakonom propisane naknade, države članice</p>	<p>Naknada troškova postupka</p> <p>Članak 11.</p> <p>Tužitelj koji u cijelosti izgubi parnicu ili uspije u manjem dijelu, dužan je fizičkoj ili pravnoj osobi protiv koje se vodio zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja i njezinu umješacu naknaditi sve troškove postupka izazvane vođenjem postupka uključujući i nagradu odvjetniku prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, uzimajući u obzir i troškove koje nisu bili potrebni za vođenje parnice, ali ih odvjetnik ima pravo naplatiti od stranke prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, osim ako su ti</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>osiguravaju da su takvi troškovi u cijelosti pokriveni, osim ako su prekomjerni, drugim sredstvima dostupnima na temelju nacionalnog prava.</p>	<p>troškovi prekomjerni.</p>		
<p>Članak 15.</p> <p>Sankcije ili druge jednako djelotvorne odgovarajuće mjere</p> <p>Države članice osiguravaju da sudovi pred kojima je pokrenut zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja mogu stranci koja je pokrenula taj postupak izreći djelotvorne, proporcionalne i odvratajuće sankcije ili druge jednako djelotvorne odgovarajuće mjere, uključujući plaćanje naknade štete ili objavu sudske odluke, ako je to predviđeno u nacionalnom pravu.</p>	<p>Novčane kazne i druge sankcije</p> <p>Članak 12.</p> <p>(1) Kada se utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja sud će izreći tužitelju fizičkoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 10 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 5.000 eura, odnosno tužitelju pravnoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 20 posto vrijednosti predmeta spora, ali ne više od 20.000 eura.</p> <p>(2) Naplaćena novčana kazna uplaćuje se na račun prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.</p> <p>(3) Rješenje o novčanoj kazni iz stavka 1. ovoga članka neće se provesti do pravomoćnosti odluke kojom je odlučeno o glavnom</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

	<p>zahtjevu.</p> <p>(4) Sud može novčanu kaznu iz stavaka 1. ovoga članka izreći i zastupniku tužitelja ako je on odgovoran za vođenje zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog djelovanja.</p> <p>(5) Sud može na prijedlog tuženika, a na trošak tužitelja, odrediti objavu presude u medijima, ako utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja.</p>		
<p>Članak 16.</p> <p>Razlozi za odbijanje priznavanja i izvršenja sudske odluke donesene u trećoj zemlji</p> <p>Države članice osiguravaju da se priznavanje i izvršenje sudske odluke donesene u trećoj zemlji u sudskim postupcima protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici odbije ako se taj postupak smatra očito neosnovanim ili zlonamjernim na temelju prava države članice u kojoj se traži takvo priznavanje ili izvršenje.</p>	<p>Odbijanje priznanja i ovrha stranih sudskih odluka</p> <p>Članak 13.</p> <p>Odbit će se priznanje i ovrha stranih sudskih odluka protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je sudski postupak u toj državi bio očito neosnovan ili zlonamjerman prema pravu Republike Hrvatske.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 17.</p> <p>Jurisdikcija za pravna sredstva povezana s postupcima u trećoj zemlji</p> <p>1. Države članice osiguravaju da, kada tužitelj s domicilom izvan Unije pred sudom u trećoj zemlji pokrene zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja protiv fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici, ta osoba može pred sudom u mjestu u kojem ta osoba ima domicil tražiti naknadu štete i troškova koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom treće zemlje.</p> <p>2. Države članice mogu ograničiti izvršavanje jurisdikcije iz stavka 1. dok je postupak još u tijeku u trećoj zemlji.</p>	<p>Nadležnost suda u Republici Hrvatskoj za postupke u stranoj državi</p> <p>Članak 14.</p> <p>Fizička ili pravna osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj protiv koje je tužitelj s prebivalištem ili sjedištem izvan Europske unije pokrenuo zlonamjerni sudski postupak u trećoj zemlji, koja nije članica Europske unije, može pred sudovima u Republici Hrvatskoj pokrenuti postupak za naknadu štete i troškove postupka koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom strane države.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
<p>Članak 18.</p> <p>Odnosi s bilateralnim i multilateralnim konvencijama i sporazumima</p> <p>Ova Direktiva ne utječe na primjenu bilateralnih i multilateralnih konvencija i sporazuma između treće zemlje i Unije ili države članice sklopljenih prije 6. svibnja 2024.</p>	<p>Bilateralne i multilateralne konvencije i sporazumi</p> <p>Članak 3.</p> <p>Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na bilateralne i multilateralne konvencije i sporazume između treće zemlje i Republike Hrvatske, odnosno Europske unije sklopljene prije 6. svibnja 2024.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 19.</p> <p>Informiranje i transparentnost</p> <p>1. Države članice osiguravaju da fizičke ili pravne osobe uključene u javno djelovanje iz članka 6. imaju pristup, prema potrebi, informacijama o dostupnim postupovnim jamstvima i pravnim sredstvima te postojećim mjerama potpore, kao što su pravna pomoć te financijska i psihološka potpora, ako su dostupne.</p> <p>Informacije iz prvog podstavka obuhvaćaju sve dostupne informacije o kampanjama za podizanje svijesti, prema potrebi u suradnji s relevantnim organizacijama civilnog društva i drugim dionicima.</p> <p>Takve se informacije pružaju na jednom mjestu, u lako dostupnom formatu, putem odgovarajućeg kanala kao što je informacijski centar, postojeća kontaktna točka ili elektronički pristupnik, uključujući europski portal e-pravosuđe.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se pravna pomoć u prekograničnim građanskim postupcima pruža u skladu s Direktivom Vijeća 2003/8/EZ (7).</p> <p>3. Države članice u lako dostupnom i elektroničkom obliku objavljuju sve konačne presude koje su donijeli njihovi nacionalni žalbeni sudovi ili najviši sudovi u vezi s</p>	<p>Informiranje i transparentnost</p> <p>Članak 15.</p> <p>Pravosudna akademija je jedinstvena kontaktna točka za pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

<p>postupcima obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive. Ta objava provodi se u skladu s nacionalnim pravom.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Prikupljanje podataka</p> <p>Države članice svake godine, ako su dostupni, dostavljaju Komisiji podatke o zahtjevima i o odlukama iz poglavlja II., III., IV. i V., prema mogućnosti u zbirnom obliku, u vezi s:</p> <p>(a) brojem slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja pokrenutih u relevantnoj godini;</p> <p>(b) brojem sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja;</p> <p>(c) vrstom tužbe podnesene na temelju ove Direktive.</p>	<p>Dostava statističkih podataka</p> <p>Članak 16.</p> <p>(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa svake godine dostavlja Europskoj komisiji dostupne statističke podatke o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe.</p> <p>(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 21.</p> <p>Preispitivanje</p> <p>Države članice do 7. svibnja 2030. Komisiji dostavljaju sve dostupne podatke o primjeni ove Direktive, a posebno dostupne podatke iz kojih je vidljivo na koji su se način osobe protiv kojih su usmjereni sudski postupci protiv javnog djelovanja koristile zaštitnim mjerama predviđenima u ovoj Direktive. Na temelju dostavljenih informacija Komisija do 7. svibnja 2031. i najkasnije svakih pet godina nakon toga Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive. To izvješće sadržava procjenu razvoja u pogledu zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama, uzimajući u obzir nacionalni kontekst u svakoj državi članici, uključujući provedbu Preporuke (EU) 2022/758. Ako je to potrebno, tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive. To se izvješće Komisije objavljuje.</p>	<p>Dostava statističkih podataka</p> <p>Članak 16.</p> <p>(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa svake godine dostavlja Europskoj komisiji dostupne statističke podatke o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe.</p> <p>(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

<p>Članak 22.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 7. svibnja 2026. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje pri njihovoj službenoj objavi. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Člankom se propisuje prenošenje u nacionalno zakonodavstvo i dostava teksta zakona Komisiji za što nije potrebno prenošenje.</p>
<p>Članak 23.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Člankom se propisuje stupanje na snagu ove Direktive</p>

<p>Članak 24.</p> <p>Primatelji</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Člankom se propisuje da je ova Direktiva upućena državama članicama</p>
---	--	----------------------------------	--